



CSONGRÁD MEGYEI  
KORMÁNYHIVATAL

# HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

I. ÉVFOLYAM - 2011. ÉVI 1. SZÁM

## Tartalom

<b>Bevezető</b> .....	2
<b>Kormány megbízott tájékoztatói</b> .....	3
A Kormányhivatal jogállása, szervezeti felépítése és vezetői .....	3
<b>Törvényességi Ellenőrzési és Felügyeleti Főosztály tájékoztatói</b> .....	6
Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának egy „az üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjéről” szóló önkormányzati rendelettel összefüggésben készített jelentésének közzététele .....	6
<b>Hatósági Főosztály tájékoztatói</b> .....	18
A Ket. novella II. hatálybalépésének szabályai .....	18
A Ket. novella II. által bevezetett néhány fontosabb változás .....	20
A Ket. 52. §-ának értelmezése, az okiratok felhasználhatósága diplomáciai felülhitelesítés hiányában .....	22
A tárgyalás tartásának, mellőzésének új szabályai a közigazgatási perekben, valamint ennek Ket.-re vonatkozó új szabályai .....	23
A tulajdonos a vásárlási szándék írásbeli bejelentésétől számított 5 év elteltével kérheti ingatlana kisajátítását az önkormányzattól .....	25
Tájékoztató a Kormányablakokról .....	27
<b>Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói</b> .....	29
2011. szeptember 1. napjától újból közigazgatási alapvizsgázniuk kell a köztisztviselőknek, kormánytisztviselőknek.....	29
<b>Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói</b> .....	31
Új bírósági jogértelmezés a közgyógyellátási ügyekben.....	31
Az egyházi fenntartó új fogalma, az egyházi kiegészítő támogatás megfizetése alóli mentesülés lehetőségei .....	33
Tájékoztató a közfoglalkoztatással kapcsolatos kérdésről.....	35
<b>Munkaügyi Központ tájékoztatói</b> .....	37
Munkaerő-piaci helyzetkép (Csongrád megye - 2011. március) .....	37
<b>Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság tájékoztatói</b> ....	40
Tájékoztató hatósági készenléti szolgálatról .....	40
Tájékoztató az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet módosításáról .....	40
<b>Információk elérhetőségekről, változásokról</b> .....	41
Csongrád Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság hatósági és jogosult állatorvosai .....	41
Falugazdászok címjegyzéke, ügyfélszolgálati rendje.....	52

6741 SZEGED,  
RÁKÓCZI TÉR 1.

WWW.CSMKH.HU  
VEZETO@CSMKH.HU  
TEL.: 62/562-662  
FAX: 62/562-601

A KIADÁSÉRT FELELŐS:  
B. NAGY LÁSZLÓ  
KORMÁNYMEGBÍZOTT

SZERKESZTI:  
KOORDINÁCIÓS ÉS SZERVEZÉSI  
FŐOSZTÁLY

A SZERKESZTÉSben KÖZREMŰKÖDIK:  
DR. LŐRINCSIK PÉTER  
LORINCSIK.PETER@CSMKH.HU  
62/562-656

---

## BEVEZETŐ

**Tisztelt Jegyző Asszony!**  
**Tisztelt Jegyző Úr!**

A Csongrád Megyei Kormányhivatal kiadványát olvassa, amellyel az a célunk, hogy segítsük Önt a mindennapos munkavégzésben, feladatai maradéktalan ellátásában.

A közigazgatás most nagy átalakuláson megy át. Szervezetünk, a Kormányhivatal létrejött és a januártól működő Kormányablakok az első állomásai annak a hosszú folyamatnak, amelynek végén a jól működő, szolgáltató állam áll. Eljött az ideje annak, hogy ügyfelünk, az állampolgár könnyen elérhető szolgáltatásokat kapjon hivatalos ügyeinek intézésekor, hogy megszűnjön a felesleges bürokrácia és aktatologatás.

Ez így leírva és kimondva egyszerűen hangzik és biztos vagyok abban, hogy ez közös érdekünk: ha egyszerűbb lesz az ügyintézés jogi háttere, ha csökken az adminisztráció, több lesz az elégedett állampolgár, és több a kiegyensúlyozott, megbecsült ügyintéző. Ahhoz hogy ezt elérjük, számos feladatunk van még. Rengeteg törvény és rendelet megalkotása áll előttünk ahhoz, hogy az államgépezet valóban gördülékenyen mozduljon. De a törvényalkotó szándéka akkor éri el a célját, ha valódi változás következik be a hétköznapi munkában is. Ez az egyik oka annak, hogy ezt a tájékoztató kiadványt megújult formában és tartalommal újraindítjuk.

A másik oka az, ami bizonyára Ön előtt is ismert: a most elfogadott Alaptörvény szerint (34. cikk (4) bekezdés ) a kormányhivatalokra komoly feladat hárul: ezekre a hivatalokra bízva a kormány a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét. Így tehát a fővárosi és megyei kormányhivatalok az önkormányzatok törvényes, és az Alaptörvénnyel összhangban álló működésének őreivé válnak.

Ahhoz, hogy ezeknek a feladatoknak eleget tudjunk tenni, együttműködésre van szükség. Ezért vállaljuk most magunkra egy olyan kiadvány készítését, amely rendszeresen tájékoztatást ad Önöknek arról, hol tartunk az egyszerűbb, áttekinthetőbb, és a törvényesség szabályainak is megfelelően működő közigazgatás felé vezető úton.

Reményeink szerint útmutató lesz a jogértelmezés és -alkalmazás során. Kívánom, hogy legyen hasznos segítség a mindennapi munkában!

Szeged, 2011. április 25.

**B. Nagy László**  
kormány megbízott

## KORMÁNYMEGBÍZOTT TÁJÉKOZTATÓI

### **A KORMÁNYHIVATAL JOGÁLLÁSA, SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE ÉS VEZETŐI**

Készítette: Dr. Lőrincsik Péter

A Csongrád Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) 2. § (1) bekezdése alapján a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve.

Jogállását a Khtv., a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet, valamint a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 21/2011. (III. 4.) KIM utasítás rendezi.

A kormányhivatal élén kormány megbízott áll, akit a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter javaslatára a miniszterelnök nevez ki és ment fel. A kormány megbízott gyakorolja a munkáltatói jogokat a szakigazgatási szervek vezetője, a törzshivatal kormánytisztviselői, valamint munkavállalói felett.

A kormányhivatal hivatali szervezetét a főigazgató mint szakmai vezető vezeti, aki a kormány megbízottat távolléte vagy akadályoztatása esetén helyettesíti. A főigazgatót a kormány megbízott javaslatára a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter nevezi ki és menti fel.

A főigazgató munkáját általános helyettesként igazgató segíti.

A Kormányhivatal a kormány megbízott által közvetlenül vezetett szervezeti egységekből (a továbbiakban együtt: törzshivatal), valamint ágazati szakigazgatási szervekből áll.

A szakigazgatási szervek élén a szakigazgatási szerv vezetője áll. A szakigazgatási szerv kormánytisztviselői, valamint munkavállalói felett a munkáltatói a kormány megbízott jogokat a szakigazgatási szerv vezetője gyakorolja.

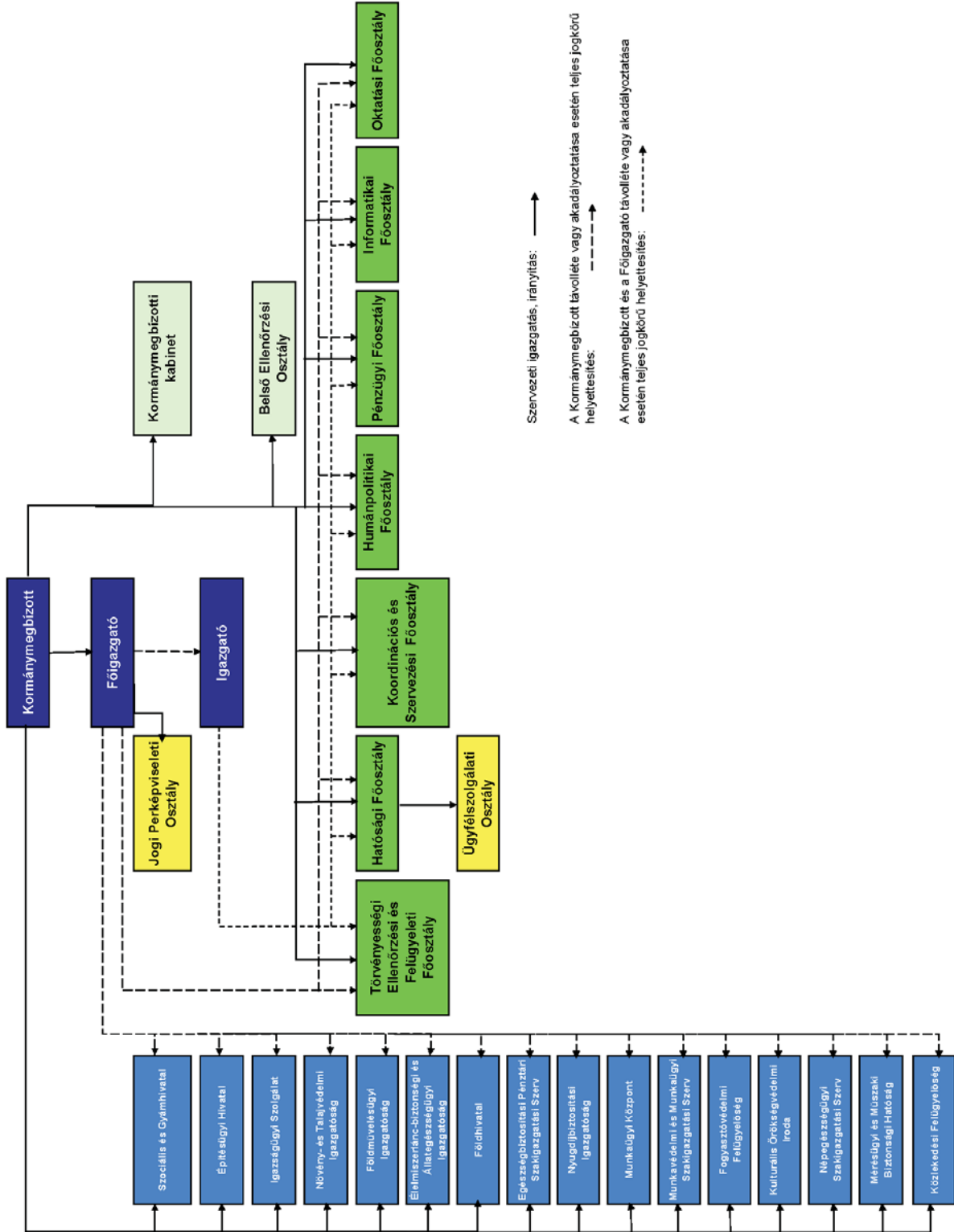
A törzshivatal szervezeti egységei a főosztályok, valamint az osztály jogállású Kormány megbízotti Kabinet, a Jogi Perképviselői Osztály és a Belső Ellenőrzési Osztály.

A Kormányhivatalban a következő szakigazgatási szervek működnek

1. Szociális és Gyámhivatal
2. Építésügyi Hivatal
3. Igazságügyi Szolgálat
4. Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság
5. Földművelésügyi Igazgatóság
6. Élelmiszerlánc-biztonsági és Állat-egészségügyi Igazgatóság
7. Földhivatal
8. Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerv
9. Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság
10. Munkaügyi Központ
11. Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerv
12. Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
13. Kulturális Örökségvédelmi Iroda

- 14. Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv
- 15. Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság
- 16. Közlekedési Felügyelőség

**A Kormányhivatal szervezeti ábrája:**



Szervezeti igazgatás, irányítás: ———→  
 A Kormány megbízott távolléte vagy akadályoztatása esetén teljes jogkörű helyettesítés: - - - - -→  
 A Kormány megbízott és a Főigazgató távolléte vagy akadályoztatása esetén teljes jogkörű helyettesítés: - - - - -→

**A Kormányhivatal vezetői:**

Kormány megbízott	<b>B. Nagy László</b>
Főigazgató	<b>Dr. Polner Eörs</b>
Igazgató	<b>Dr. Kovács Zsolt</b>

**A törzshivatal szervezeti egységeinek vezetői:**

Hatósági Főosztály	<b>Dr. Zódi Zoltán</b>
Informatikai Főosztály	<b>Bodrogközy Gábor</b>
Humánpolitikai Főosztály	<b>Dr. Kiss Zsuzsanna</b>
Koordinációs és Szervezési Főosztály	<b>Szepesiné dr. Hidvégi Julianna</b>
Oktatási Főosztály	<b>Hadházi Ilona</b>
Pénzügyi Főosztály	<b>Gácser József</b>
Törvényességi Ellenőrzési és Felügyeleti Főosztály	<b>Dr. Balogh Zoltánné</b>
Kormány megbízotti Kabinet	
Jogi Perképviselési Osztály	
Belső Ellenőrzési Osztály	

**A szakigazgatási szervek vezetői:**

Szociális és Gyámhivatal	<b>Dr. Mezey Róbert</b>
Építésügyi Hivatal	<b>Csohány Klára</b>
Igazságügyi Szolgálat	<b>Dr. Vas Márton Zsolt</b>
Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság	<b>Dr. Hódi László</b>
Földművelésügyi Igazgatóság	<b>Szakáll Sándor</b>
Élelmiszerlánc-biztonsági és Állat-egészségügyi Igazgatóság	<b>Dr. Farle Csaba</b>
Földhivatal	<b>Gósz Zoltán</b>
Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerv	<b>Dr. Szabó Garbai Dénes (mb.)</b>
Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság	<b>Dr. Horváth Ferenc</b>
Munkaügyi Központ	<b>Dr. Juhász Károly (mb.)</b>
Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerv	<b>Korom Péter (mb.)</b>
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség	<b>Petrik Sándor</b>
Kulturális Örökségvédelmi Iroda	<b>Dr. Horváth Andrea (mb.)</b>
Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	<b>Dr. Tombác Zsuzsanna (mb.)</b>
Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság	<b>Kapota Csaba (mb.)</b>
Közlekedési Felügyelőség	<b>Szeri István (mb.)</b>

## TÖRVÉNYESSÉGI ELLENŐRZÉSI ÉS FELÜGYELETI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

### **AZ ÁLLAMPOLGÁRI JOGOK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSÁNAK EGY „AZ ÜZLETEK ÉJSZAKAI NYITVA TARTÁSÁNAK RENDJÉRŐL” SZÓLÓ ÖNKORMÁNYZATI RENDELETTEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN KÉSZÍTETT JELENTÉSÉNEK KÖZZÉTÉTELE**

A jelentés közreadásával a célunk az, hogy az üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjéről szóló önkormányzati rendeletek vonatkozásában segítséget nyújtsunk az önkormányzatok és a jegyzők munkájához, közelebbről nézve a képviselő-testület rendeletalkotási, illetve a jegyző hatósági jogalkalmazási tevékenységéhez.

### **Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának Jelentése az AJB 1765/2010. számú ügyben**

Előadó: dr. Láposy Attila  
dr. Bene Beáta

#### **Az eljárás megindítása**

Több budapesti lakos jelzéssel fordult hozzám, amelyben általános jellegű kifogásokat fogalmaztak meg Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzatának (a továbbiakban: önkormányzat) Képviselő-testülete által 2010 júliusában hozott, az üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjéről szóló rendeletével kapcsolatosan. Jellemzően azt sérelmezték, hogy sem a kerületben élő lakosoknak, sem pedig az ide látogató turistáknak nem lesz lehetőségük a kulturált éjszakai szórakozásra az üzletek, vendéglátóhelyek nyitva tartásának korlátozását – álláspontjuk szerint – ésszerűtlenül kiterjesztő tilalom miatt.

Tekintettel arra, hogy a rendeleti szabályozás, valamint annak alkalmazása kapcsán a jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság követelményével és a tisztességes eljáráshoz való joggal, valamint a vállalkozás szabadságával összefüggő visszásság gyanúja merült fel, az ügyben az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény (a továbbiakban: Obtv.) 16. § (2) bekezdésében biztosított hatásköröm alapján hivatalból vizsgálatot indítottam. A vizsgálat eredményes lefolytatása érdekében az Obtv. 18. § (2) és (4) bekezdései alapján tájékoztatást kértem az önkormányzat alpolgármesterétől, majd – ennek eredménytelensége miatt – az önkormányzat jegyzőjétől.

#### **Az érintett alkotmányos jogok, alapelvek**

– A jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye és a tisztességes eljáráshoz való jog (Alkotmány 2. § (1) bekezdés: *A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.*)

– A vállalkozás szabadsága (Alkotmány 9. § (2) bekezdés: *A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági versenyt szabadságát.*)

– Az emberi méltósághoz való jog és az abból levezethető magánszférához való jog (Alkotmány 54. § (1) bekezdés: *A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen*

megfosztani.)

– Az egészséges környezethez való jog (Alkotmány 70/D. § (1) és (2) bekezdés: *A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez. Ezt a jogot a Magyar Köztársaság [...] az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.*)

### **Alkalmazott jogszabályok**

1. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.);
2. A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (Kertv.);
3. A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet;
4. Budapest Főváros VII. Kerület Terézváros Önkormányzat képviselő-testületének az üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjéről szóló 20/2009. (VI. 29.) sz. önk. rendelet (R.).

### **A megállapított tényállás**

1. A 2009. szeptember 1-jéig hatályos, az üzletek nyitva tartásáról szóló 23/2007. (VI. 25.) sz. önkormányzati rendelet a kerületben 23.00 és 6.00 közötti időszakban korlátozta az alkoholtartalmú italok árusítását, lehetőséget hagyott ugyanakkor az üzleteket működtetők számára arra, hogy – ha az árusítást szüneteltetik – a fenti időszakban is nyitva tarthassanak.

A képviselő-testület által 2009. június 1-jén elfogadott és 2009. szeptember 1-jétől hatályba lépett 20/2009. (VI. 29.) sz. önkormányzati rendelet ehhez képest *számos új feltételt, korlátozást állapított meg* az üzletek éjszakai nyitva tartásával összefüggésben. Az önkormányzat képviselő testülete – vizsgálatom megindítását követően – 2009. október 26-án a 30/2009. (X. 26.) sz. önkormányzati rendelettel számos ponton módosította a R.-t.

A módosított R. jelenleg is hatályos szabályozása értelmében az önkormányzat illetékességi területén működő üzletek főszabályként 22 óra és az azt követő nap 6 óra között nem tarthatnak nyitva, az adott üzlet ettől eltérő nyitva tartás engedélyezéséhez több feltételnek kell együttesen teljesülnie. Az eltérő nyitva tartás 24.00-ig, illetve 01.00-ig, az üzlettel egy épületben lévő ingatlanok tulajdonosai tulajdoni hányaduk szerinti többségi hozzájárulással, társasház esetén közgyűlési határozatba foglalt hozzájárulással, 06.00-ig az üzlettel egy épületben lakók több mint felének írásos hozzájárulásával engedélyezhető. A rendelet alapvető hiányosságai közé tartozik, hogy tételesen nem rögzíti, hogy egészen pontosan mely önkormányzati (állami) szerv tekinthető az „engedélyező” hatóságnak. A fogalomhasználatból, a rendelkezések megsértésének jogkövetkezményeivel összefüggésben felhívott jogszabályokból, valamint a megküldött „engedélyező” határozatok alapján az első fokú kereskedelmi hatósági feladatokat ellátó kerületi jegyző jogosult a határozatok kiadására.

A R. 3. § – jelöletlen számú – bekezdésének értelmében emellett az üzemeltető-váltás esetén az új üzemeltetőnek az eltérő nyitva-tartási engedélyt újra meg kell kérnie. A hozzájárulás megszerzése mellett az eltérő nyitva-tartás „engedélyezéséhez” az üzemeltetőnek szakértői véleménnyel előzetesen igazolnia kell, hogy a zajterhelés nem éri el a jogszabályban meghatározott mértékű szintet. Az engedély megléte esetén sem lehet ugyanakkor alkoholtartalmú italt forgalmazni 22 órától 06 óráig. Az engedélyt kötelezően vissza kell vonni azonban akkor, ha a hozzájárulásra jogosult lakók legalább hatvan százaléka írásban – akár indokolás nélkül – kezdeményezi, vagy ha jogszabályban meghatározott zajterhelési követelményeknek az üzemeltető nem felel meg.

A R. 5. §-a – megfelelő határidő kitűzése és az adatkör pontos rögzítése nélkül – előírja, hogy az önkormányzat hivatalos honlapján a jegyző „közveteszi” azon üzletek

adatait, amelyek eltérő nyitva tartásra jogosultak, valamint azon üzletek adatait is, amelyektől ezt visszavonták. A R. záró rendelkezései között előírja, hogy azon üzletek esetében, amelyek a rendelet hatályba lépésének napján a „továbbiakban is folytatni kívánt tevékenységet” végeznek, és 2009. november 30-áig kezdeményezik az eltérő nyitva tartást, az üzemeltetőnek nem kell az írásos hozzájárulást megszerezni, hanem elegendő, ha azt megelőző egy évig a működésével kapcsolatban a jegyző hatáskörébe tartozó kereskedelmi igazgatási, birtokvédelmi, vagy zajvédelmi eljárás során szankció alkalmazására nem került sor.

2. Vizsgálatom elrendelését követően, 2009 szeptemberében megkereséssel éltem az önkormányzat akkori alpolgármestere felé, aki azonban – kifejezett ígérete ellenére, többszöri sürgetésem dacára – kérdéseimre nem adott tájékoztatást. A sürgetésekben arról is tájékoztattam az alpolgármestert, hogy a rendelet 2009. november végi módosítása nem teszi tárgytalanná a folyamatban lévő ombudsmani vizsgálatot, az továbbra is folyamatban van. A megkeresés akut eredménytelenségére tekintettel, 2010. július elején a kerületi jegyzőhöz fordultam és tőle kértem, hogy a képviselő-testületi ülésen a rendeletalkotás és a módosítás vitájában elhangzottakról készült jegyzőkönyvek kivonatának, az előterjesztéseknek, továbbá a 2009. november 1-jét követően hozott, az R. alapján benyújtott „engedély-kérelmeket” elbíráló határozatok másolati példányainak egyidejű megküldése mellett a tárgykört érintő jogi és szakmai álláspontjáról haladéktalanul tájékoztasson.

A jegyző megkeresésekre adott tájékoztatása szerint a rendelet hatálybalépésének időpontjáig, 2009. szeptember 1-ig a működési engedélyével rendelkező üzletek – a rendeletben meghatározott feltételek megléte esetén – kérhették nyitva tartásuk módosítását illetve a 22 óra utáni működést. A kerületben lévő vendéglátóhelyek és üzletek ezt a lehetőséget igénybe vették, és az önkormányzat jegyzőjeként folyamatosan vizsgálta, illetve adta meg az eltérő nyitva tartásra vonatkozó engedélyeket.

A levélben a jegyző kitért arra is, hogy a rendelet hatályba lépését nagy felháborodás és ellenérzés fogadta, hiszen a kerület arculatából következően rengeteg vállalkozást és munkahelyet érintett a döntés. Megemlítette ugyanakkor azt is, hogy kerületben élő azon állampolgárok kifejezetten üdvözölték az önkormányzat döntését, akik korábban rendszeresen panaszkodtak a vendéglátó egység működése miatt.

A jegyző álláspontja szerint a rendelet hatálybalépése után *sem csorbult a vállalkozás szabadsága* a kerületben, ismeretei szerint ugyanis a rendeletben foglalt szabályozások betartása miatt még egyetlen vendéglátó egység üzemeltetője sem adta vissza működési engedélyét. Levelében arról is tájékoztatott, hogy a kereskedelmi törvény maga *„sugallja” a kereskedelmi szolgáltatás terén betartandó etikai és erkölcsi normák előtérbe helyezését.* A rendelet helyi szinten ezt tartalmazza, egyrészt az itt élő lakosok védelme és nyugalmanak biztosítása, másrészt az európai szintű kulturált szórakozás és vendéglátás megvalósítását.

További pozitívum a jegyző szerint, hogy az önkormányzati rendelet és a módosítás *elindított egy párbeszédet* a kerületben élő lakosok, és a vendéglátó egységeket működtető vállalkozók között. A levélben beszámolt arról is, hogy a felek több egyeztető tárgyalás során elmondták egymásnak az őket kellemetlenül érintő problémákat a működéssel kapcsolatban, illetve megismerhették a vállalkozók hajlandóságát a helyzet változtatására. Hasznos hozadéka volt a rendeletnek, hogy Terézvárosban a vendéglátó egységek érdekvédelmi egyesületet hoztak létre, amely pozitív hatással van mind az éttermek működésére, mind a vendégek kezelésére. Folyamatban van egy etikai kódex összeállítása, melyet a vendéglátó egységek üzemeltetői készítenek az önkormányzat véleményét is figyelembe véve. A jegyző szerint összességében elmondható, hogy az üzletek éjszakai



nyitva tartásáról szóló önkormányzati rendelet hatására a panaszok száma csökkenést mutat.

A levélhez mellékelt jegyzőkönyvekből kiemelhető, hogy az előterjesztő szerint a korábbi szabályozás szigorítását a vendéglátó üzletek működésével kapcsolatos lakossági panaszok számának emelkedése, valamint ezzel szoros összefüggésben az üzletek közvetlen közelében elkövetett, nehezen felderíthető, de folyamatosan növekvő számú kisebb-nagyobb normasértések (hangoskodás, más garázda jellegű viselkedés, közterületi alkoholfogyasztás stb.) indokolta. Az elhangzott indokok között figyelemreméltó volt az, amely szerint az üzletek működésének kereskedelmi hatósági ellenőrzése során hozott elsőfokú döntéseket (az üzlet ideiglenes bezárásának elrendelése, bírságolás) másodfokon gyakran hatályon kívül helyezték, a végrehajtás sok esetben más nehézségekbe is ütközött. Megállapítható, hogy a mellékelt, összesen három meghozott „engedélyezési” határozat közül csak egy esetben volt szükség az üzlettel egy épületben élő lakók „hozzájárulásának” beszerzésére (a másik két esetben elegendő volt pusztán az igazoló szakértői vélemény beszerzése).

## Megállapításaim

### I. A hatáskör tekintetében

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának feladat- és hatáskörét az Obtv. határozza meg. Az Obtv. 16. § (1) bekezdése szerint az országgyűlési biztoshoz bárki fordulhat, ha megítélése szerint valamely hatóság, illetve közszolgáltatást végző szerv (a továbbiakban együtt: hatóság) tevékenysége során a beadványt benyújtó személy alapvető jogaival összefüggésben visszásságot okozott, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, illetve jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az Obtv. 16. § (2) bekezdése szerint az országgyűlési biztos az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásság megszüntetése érdekében az (1) bekezdésben megjelölt feltételek fennállása esetén hivatalból is eljárhat.

A vizsgálattal érintett Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzatának jegyzője, kereskedelmi (államigazgatási) hatósági jogkörben eljárva az Obtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatóságnak tekintendő, így tevékenységének vizsgálata az Obtv. 16. §-a alapján ombudsmani hatáskörbe tartozik.

*A preventív jogvédelemre is hangsúlyt helyező ombudsmani gyakorlat* – (Lásd pl. az OBH 2567/2008, OBH 4750/2008, 2405/2009, 1062/2010. sz. ügyben született jelentéseket.) – alapján az állampolgári jogok biztosa mandátuma keretei között marad abban az esetben, amikor az alapjogi aspektusú vizsgálathoz nélkülözhetetlen módon, hivatalbóli eljárás keretében – a konkrét alapjogsérelmek és ezen alapuló panaszok megelőzése érdekében – a jogalkalmazói tevékenység vizsgálatával szoros összefüggésben – áttekinti a releváns jogi szabályozás egyes elemeit (pl. jogalap), feltérképezi és jelzi a jogalkotó vagy az Alkotmánybíróság irányába a normaszöveggel kapcsolatos alkotmányossági aggályokat. Az ombudsman-intézmény egyik jellegadó sajátossága ugyanis az, hogy az országgyűlési biztosnak – az Obtv. keretei között – relatív szabadsága van saját feladata, hatásköre (így a hatásköri határok) értelmezésére, a legalapvetőbb jogállami alkotmányos érték, az emberi jogok védelmének érdekében.

### II. Az ügy érdeme tekintetében

1. Az országgyűlési biztos – amint erre már számos jelentésemben is felhívtam a figyelmet – egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggés-rendszer feltárása

során *autonóm, objektív és neutrális módon*, kizárólag *alapjogi érvek* felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alkotmányban kapott mandátumának. Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az állampolgári jogok országgyűlési biztosa vizsgálatai során következetesen, zsinórmértékként támaszkodik az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazza az alapjogok korlátozásának alkotmányosságát megítélni hivatott egyes alapjogi tesztek. (Jellemzően az ún. szükségességi-arányossági tesztet, a nem alapvető joggal összefüggő hátrányos megkülönböztetés esetén az ésszerűségi tesztet, a tulajdonjog korlátozása esetén pedig közérdekűségi tesztet)

A kerületi jegyző tájékoztatása és az egyes ügyekben született hatósági határozatok áttanulmányozása – azaz a hatóság jogalkalmazási tevékenységének vizsgálata – alapján az *eljárások jogalapját adó szabályozás áttekintése* vált szükségessé. Vizsgálatom így ennek megfelelően a jegyző, mint az eltérő éjszakai nyitva tartást „engedélyező” hatóság konkrét eljárásainak vizsgálatán túl arra terjedt ki, hogy az üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjéről szóló rendelet elfogadása folytán kialakult jogi helyzet összeegyeztethető-e a jogbiztonság követelményével, ezzel szoros összefüggésben pedig az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében foglalt formai alkotmányossági szabályokkal, valamint megállapítható-e a tisztességes eljáráshoz való joggal, valamint a vállalkozás szabadságával összefüggő visszásság.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság már működése első éveiben elvi élel megállapította, hogy a *jogbiztonság* a jogállam nélkülözhetetlen eleme. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. (Vö. 9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65.) A jogállamiság elvéből adódó alapvető követelmény, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a *jog által megállapított működési rendben*, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket. (Vö. 56/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 454., 456.)

Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal. Az Ötv. a helyi önkormányzatok rendeletalkotási jogkörével kapcsolatosan annyit rögzít, hogy a helyi önkormányzat – a törvény keretei között – önállóan szabályozhatja, illetőleg egyedi ügyekben szabadon igazgathatja a feladat- és hatáskörébe tartozó helyi közügyeket, emellett törvény a helyi önkormányzatnak kötelező feladat- és hatáskört is megállapíthat. (Ötv. 1. § (3) és (5) bekezdés.) Az Ötv. 16. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot. A következetes alkotmánybírósági gyakorlata szerint törvény felhatalmazása alapján a képviselő-testület kizárólag a felhatalmazás keretei között szabályozhat, a felhatalmazás kereteit túllépő, azt meghaladó önkormányzati szabályozás ellentétes a törvénnyel, ezért sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében foglaltakat. (Vö. 3/1999. (III. 24.) AB határozat, ABH 1999, 375, 377-378.; 39/2001. (X. 19.) AB határozat, ABH 2001, 691-697.; 18/2002. (IV. 25.) AB határozat, ABH 2002, 496, 499.; 23/2002. (VI. 21.) AB határozat, ABH 2002, 515, 517.; 28/2002. (VI. 28.) AB határozat, ABH 2002, 540, 541.; 56/2003. (XI. 13.) AB határozat, ABH 2003, 867, 870.)

Az Alkotmány 9. § (2) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság elismeri és támogatja

a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát. Az Alkotmánybíróság több határozatban értelmezte a *vállalkozás jogának* alapjogi tartalmát, a töretlen alkotmánybíróság gyakorlat szerint pedig a vállalkozás joga a foglalkozás szabad megválasztásához való alkotmányos alapjog egyik aspektusa, annak egyik, a különös szintjén történő megfogalmazása. A vállalkozás joga azt jelenti, hogy bárkinek Alkotmány biztosította joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a vállalkozás joga ugyanis egy bizonyos, a vállalkozások számára az állam által teremtett közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségének biztosítását, más szóval a vállalkozóvá válás lehetőségének – esetenként szakmai szempontok által motivált feltételekhez kötött, korlátozott – biztosítását jelenti.

Az alkotmánybírósági gyakorlat rámutat arra, hogy a vállalkozás joga nem abszolutizálható, és különösen nem korlátozhatatlan: senkinek sincs alanyi joga meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás, sem pedig ennek adott vállalkozási jogi formában való gyakorlásához. A vállalkozás joga annyit jelent – de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül -, hogy *az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást.* (54/1993. (X. 13.) AB határozat, ABH 1993, 340, 341-342.) Egy adott üzlet működtetéséhez, vagy adott kereskedői tevékenység folytatásához tehát senkinek nincs alanyi joga, a tevékenység gyakorlásához az állam számos feltételeket előírhat, azt meghatározott jogi megfontolások, szempontok alapján korlátozhatja (pl. a nyitvatartási idő meghatározásával): e feltételek, korlátozások megtartását közhatalmi eszközökkel ellenőrizze, megsértésüket szankcionálja (működés felfüggesztése, bírságolás).

Lényegesnek tartom itt külön is kiemelni, hogy az üzletet működtetők vállalkozási szabadságával szemben – álláspontom szerint – nem az üzlet környezetében lakók „pihenéshez való joga” kerülhet konfliktusba. A *pihenéshez való jogot* az Alkotmány úgy fogalmazza meg, hogy mindenkinek joga van a pihenéshez, a szabadidőhöz és a rendszeres fizetett szabadsághoz [70/B. § (4) bekezdés]. Az Alkotmánybíróság a pihenéshez való jogot *jellemzően a munkához való jog lényeges összetevőjeként értelmezte*, utalt továbbá az Alkotmánybíróság több határozatában tett megállapítására, amely szerint – az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésén túlmenően – az Alkotmánynak nincs olyan rendelkezése, amely a pihenéshez való jog konkrét módjait, illetve feltételeit ugyanilyen módon írná elő. (1030/B/2004. AB határozat, ABH 2005, 1307, 1311. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy az Alkotmánybíróság egy 1998-as határozatában nem a munkához való joggal összefüggésben értelmezte a pihenéshez való jogot, és kimondta, hogy az Alkotmány alapvető jogként fogalmazza meg a *pihenéshez üdüléshez való jogot*, azonban ez nem értelmezhető akként, hogy az ország területén mindenki ott és úgy gyakorolhatja pihenéshez való jogát, ahol, ahogyan neki tetszik (1005/B/1996. AB határozat). Ugyanakkor jelen vizsgálat szempontjából a „pihenéshez-üdüléshez való joggal” összefüggő alkotmánybírósági értelmezés nem tekinthető relevánsnak.)

Az Alkotmány 54. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani. Az Alkotmánybíróság több határozatban megerősítette, hogy az emberi méltósághoz való jog *magában foglalja a magánszféra védelméhez fűződő jogot* is. A magánszférához való jogot az Alkotmány konkrét, szubjektív alapjogként nem nevezi meg, de a magánélet szabadságához való jog kétségkívül az egyén autonómiájának védelmére szolgáló olyan alapjog, amely az ember veleszületett méltóságából ered, amelynek tehát az általános személyiségi jog – az emberi méltósághoz való jog – szubszidiárius alapjoga. (56/1994. (XI. 10.) AB határozat, ABH 1994, 312, 313.)

A magánszféra védelméről szóló lényeges döntésében az AB kifejtette: a magánszféra lényegi fogalmi eleme, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne

hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek. (36/2005. (X. 5.) AB határozat, ABH 2005, 390, 400.) Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy „a magánlakás sérthetlenségéhez való alapjog az emberi méltósághoz való jog, mint általános személyiségi jog alkotó elemeinek egyik, az Alkotmány által nevesítetten biztosított alakzata, amely a magánszféra egyik jelentős összetevőjének sérthetlenségét alapozza meg. A magánlakás sérthetlenségéhez való alapjog a védett tárgykörben a kívülállók bizonyos zavaró, beavatkozó, sértő megnyilvánulásaitól való mentességre és a mentesség állami védelmére jogosít”. (1115/B/1995. AB határozat, ABH 1996, 551, 552.)

Az üzletek működtetőinek vállalkozási szabadságát az üzlet működése által érintett területen élő, ott lakó személyek *magánszférájához való jogának* védelme érdekében a jogalkotó korlátozhatja. A magánszférához való jog tartalma a hatályos Alkotmány szövegét értelmező alkotmánybírósági gyakorlat alapján az emberi méltósághoz való jogból vezethető le, a *magánlakás sérthetlenségére* vonatkozó alkotmányi szabály, illetve a *tulajdonhoz való joghoz kapcsolt állami védelmi kötelezettségek* (pl. birtokvédelem) együttes értelmezésével határozható meg. A magánszférához való jog meglátásom szerint nem csupán a magánlakásba való illetéktelen behatolással, megfigyeléssel szembeni védelmet alapozza meg, hanem bármilyen külső zavarással ellenében érvényesülnie kell (pl. a kívülről jövő zajhatások). A magánszférához való jog ezen aspektusa tehát szoros kapcsolatban áll az állam *az egészséges környezethez való jog védelmével és biztosításával kapcsolatos alapjogvédelmi feladataival*. A magánszférához való jog értelemszerűen nem korlátlan jogosultság (indokolt esetben korlátozható), ugyanakkor nem csupán a közhatalmat gyakorló állami intézményekkel (pl. rendőrség, hatóságok), hanem valamennyi jogalannyal szemben érvényesül.

**2.** A kialakult jogi helyzet, az önkormányzat által alkotott szabályozás alapjogi, alkotmányossági megítélése érdekében szükségesnek tartottam részletesen is áttekinteni az *üzletek működésének ellenőrzésével, az éjszakai nyitva tartással kapcsolatos központi (törvényi és kormányrendeleti szintű) szabályozás releváns elemeit*.

A kiindulópontot a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény jelenti, amelynek 6. §-a határozza meg az üzletek üzemeltetésének és nyitva tartásának rendjével kapcsolatos keretszabályokat. A törvény szerint az üzlet nyitvatartási idejét a vásárlási szokások, a foglalkoztatottak és a lakókörnyezet érdekeinek figyelembevételével a kereskedő állapítja meg. A kereskedő köteles az üzlet nyitvatartási idejét az üzlet létesítésére vonatkozó bejelentésben vagy a működési engedély iránti kérelemben, illetve az abban bekövetkező változást az azt megelőző öt munkanapon belül a kereskedelmi hatóságnak *bejelenteni*. A Kertv. rögzíti továbbá azt is, hogy vendéglátó üzletben a vendégek szórakoztatására zeneszolgáltatás, műsoros előadás, táncrendezvény vagy egyéb szórakoztató szolgáltatás olyan módon nyújtható, illetve szervezhető, hogy az nem járhat a külön jogszabályban meghatározott veszélyes mértékű környezeti zajjal.

A Kertv. 6. § (4) bekezdése szerint *a települési, kerületi önkormányzat képviselő-testülete a helyi sajátosságok figyelembevételével az üzletek éjszakai (22 óra és 6 óra közötti) nyitvatartási rendjét rendeletben szabályozhatja*. (A Kertv. 12. § (5) bekezdése alapján a települési, kerületi önkormányzat képviselő-testülete felhatalmazást kap, hogy – a 6. § (4) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően – az üzletek éjszakai (22 óra és 6 óra közötti) nyitvatartási rendjét rendeletben szabályozza). A Kertv. 6. § (5) bekezdése emellett arról is rendelkezik, hogy a *kereskedelmi hatóság* bejelentés alapján vagy hivatalból – „a lakók egészséges életkörülményeinek és pihenéshez való jogának biztosítása érdekében” – a külön jogszabályban meghatározott veszélyes mértékű zaj esetén az üzlet éjszakai (22 óra és 6 óra közötti) *nyitva tartását korlátozhatja*. A korlátozás keretében a kereskedelmi hatóság a jogsértő állapot megszüntetéséig kötelező éjszakai zárva tartási időszakot

rendelhet el.

A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 2. § b) pontja alapján a Kormány kereskedelmi hatóságként és a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény szerinti szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóságként a kereskedelmi tevékenység helye szerinti települési, Budapesten a kerületi önkormányzat jegyzőjét jelöli ki. A kormányrendelet határozza meg részletesen a kereskedelmi tevékenység bejelentésével kapcsolatos eljárás szabályait, és azt is kimondja, hogy a működési engedélyezési eljárásban külön vizsgálat nélkül ügyfélnek minősül az üzlet, valamint az üzlettel közvetlenül szomszédos, az üzlettel közös határvonalú, telekhatáru ingatlan tulajdonosa, társasház esetében a közös képviselő vagy az intézőbizottság elnöke, lakásszövetkezet esetében az elnök [7. § (5) bekezdés].

A Kertv. 9. § (1) bekezdése meghatározza, hogy a kereskedelmi tevékenységre vonatkozó előírások megtartását a kereskedelmi hatóság ellenőrzi. A tevékenységre vonatkozó előírások megsértése esetén pedig a kereskedelmi hatóságnak lehetősége van az üzlet ideiglenes vagy azonnali bezárásának elrendelésére, bírság kiszabására, valamint arra is, hogy ha a kereskedő tevékenysége veszélyes mértékű környezeti zajjal jár, az üzlet környezetében, lakók egészséges életkörülményeinek és pihenéshez való jogának biztosítása érdekében korlátozza 22 óra és 6 óra között a kereskedelmi tevékenységet, illetve elrendeli az üzlet éjszakai kötelező zárva tartását. Megjegyzendő, hogy a törvény alapján kereskedelmi hatóságnak ez utóbbi, a nyitva tartást korlátozó határozata ellen fellebbezésnek sincs helye. (Kertv. 9. § (5) bekezdés.)

A kormányrendelet 27. § (1) bekezdése szerint, ha a kereskedő a hatályos jogszabályi feltételeknek nem felel meg, és a jogsértés másként nem orvosolható, illetve a jogszabályi feltételeknek való megfelelés más módon nem biztosítható, a jegyző az észlelt hiányosságok megszüntetéséig, de legfeljebb kilencven napra a tevékenységet megtilthatja, vagy az üzletet ideiglenesen bezárthatja. A jegyző a működési engedélyt visszavonja, illetve tevékenység folytatását megtiltja és a kereskedőt, illetve az üzletet a nyilvántartásból törli és az üzletet bezáratja többek mellett akkor is, ha a kereskedő a külön jogszabályban meghatározott veszélyes mértékű környezeti zaj esetén, a lakók egészséges életkörülményeinek és pihenéshez való jogának biztosítása érdekében, a jogsértő állapot megszüntetéséig elrendelt kötelező éjszakai zárva tartási időszak alatt továbbra is nyitva tart.

A törvényi és a kormányrendeleti szintű szabályozás tehát lehetővé teszi egyrészt azt, hogy a települési és a fővárosi kerületi önkormányzatok képviselő-testületei az illetékességi területükön rendeletben korlátozzák az üzletek éjszakai nyitva tartását. Másrészt a települési, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőit jelöli ki arra, hogy kereskedelmi hatóságként ellenőrizzék a jogszabályi feltételek megtartását, így azt is, hogy az üzlet működése nem jár-e külön jogszabályban meghatározott, veszélyes mértékű zaj kibocsátásával. Ugyanakkor az üzlet nyitvatartási idejét főszabályként, kellő mérlegelés alapján, az adott önkormányzat rendeletének keretei között az üzlet tulajdonosa határozhatja meg, a törvényszöveg csupán ennek bejelentését írja elő kötelezettséggként.

**3.** A R. szabályozási koncepciója szerint a főszabály az üzletek éjszakai (22 és 6 óra közötti) zárva tartása, amely alól azonban van kivétel: az önkormányzat jegyzője ugyanis egy külön eljárásban engedélyezheti az eltérő nyitva tartást a tulajdonos, működtető számára. A R. szerint ehhez az engedélyhez két feltétel teljesítése szükséges: *megfelelő számú, az üzlettel egy épületben lakó személy írásbeli hozzájárulása, valamint egy előzetes szakértői igazolás arról, hogy megfelelő szintű a zajkibocsátás.* A rendelet egyértelműen engedélyezési eljárásról beszél, ezen túl pedig a jóváhagyott éjszakai eltérő nyitva tartási

„engedélyt” a „lakók” megfelelő számú aláírással akár, indokolás nélkül vissza is tudják „vonatni” a jegyzővel, sőt itt a R. szerint a jegyzőnek ráadásul még csak mérlegelési joga sincs. (A R. 2. §-a szerint lakónak számít az üzlettel egy épületben lévő lakás tulajdonosa, aki az adott ingatlanban bejelentett lakóhellyel rendelkezik, valamint önkormányzati lakás esetén a jogszerű bérlő vagy használó.)

A Kertv. 6. § (4) bekezdésében adott jogalkotási felhatalmazás álláspontom szerint annak a lehetőségét teremti meg, hogy az önkormányzat normatív módon, általános jelleggel szabályozza, hogy illetékességi területén az üzleteknek 22 és 6 óra között milyen időszakban (mettől-meddig) kell zárva tartani. A képviselő-testület arról is dönthet, hogy a helyi sajátosságoknak megfelelően a területén belül egyes övezetekben eltérő, kötelező zárva tartási időt állapít meg, vagy további feltételeket írhat elő (pl. a korábbi szabályozáshoz hasonlóan, alkoholtermékek árusításának tilalma mellett engedélyezi a nyitva tartást).

A vizsgált kérdésnél külön is fel kell hívni a figyelmet *az önkormányzati és az államigazgatási hatósági ügyek elhatárolására*. A jegyző államigazgatási hatósági hatáskört gyakorol, számára hatáskört az Ötv. 7. § (1) bekezdése alapján törvény, vagy kormányrendelet állapíthat meg, más jogforrás, következésképpen önkormányzati rendelet nem telepíthet hatáskört a jegyzőre. Az Ötv. 9. § (1) bekezdése szerint ezzel szemben az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. Ez alapján a képviselő-testület önállóan rendelkezik hatásköreivel, saját maga gyakorolhatja azokat, vagy él a hatáskör átruházás lehetőségével a törvényben megjelölt korlátokkal, vagyis nem minden hatásköre ruházható át, illetve azok csak meghatározott szervére ruházhatóak át. A képviselő-testület egyes hatásköreit a polgármesterre, a bizottságaira, a részönkormányzat testületére, a kisebbségi önkormányzat testületére, törvényben meghatározottak szerint társulására ruházhatja. [Ötv. 9. § (3) bekezdés] Fontosnak tartom leszögezni azt, hogy míg önkormányzati feladatot kaphat az önkormányzati hivatal és a jegyző, addig *önkormányzati hatáskör nem ruházható át a jegyzőre*.

A jegyző első fokú kereskedelmi hatóságként államigazgatási hatósági hatáskört gyakorol, amelynek keretében rendelkezik a törvényből, vagy kormányrendeletből eredő mindazon jogi eszközökkel, hogy az üzletek éjszakai nyitva tartását – bejelentésre vagy hivatalból, megfelelő eljárás lefolytatása után – egyedileg, határozatban korlátozza.

Álláspontom szerint a R. több szempontból is alkotmányosan aggályosnak tekinthető, mivel az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében meghatározottakkal, valamint a jogbiztonság követelményével ellentétes: az önkormányzat a vázolt „engedélyezési eljárásrend” megalkotásával nemcsak, hogy túlterjeszkedett a Kertv. 6. § (4) bekezdésében kapott törvényi felhatalmazáson, hanem az elfogadott rendelet koncepciójában kifejezetten felül kívánja írni a hatályos törvényi szabályozás tartalmi elemeit (bejelentési kötelezettség és annak vizsgálata). Mindamellet magukkal a szabályozási elemekkel kapcsolatban is komoly problémák vethetőek fel, amelyek visszas helyzetet teremtenek.

Önmagában aggályokat vet fel az üzlet működése által érintett *lakók közvetlen részvétele az „engedélyezési eljárásban”*, mivel nem pusztán kvázi ügyféli minőségben van szerepük az eljárásban, hanem az engedély megadása lényegében tőlük, az írásos pozitív megerősítésüktől függ. A lakók *egy kollektív diszkrecionális jellegű jogot gyakorolnak*, hiszen a hozzájárulás megadásának megtagadását értelemszerűen indokolniuk sem kell, ahogyan az engedély visszavonására irányuló, az önkormányzati jegyzőt kötelező kezdeményezésüket [R. 4. §] sem. Az üzlet működtetőjét ez a szabályozás bizonytalanságban tartja, nem tudja, hogy mihez, milyen feltételekhez alkalmazkodjon. Bár a jegyzői tájékoztatás nem tér ki erre a problémára, álláspontom szerint a jelenlegi szabályozás folytán semmi sem zárja ki, hogy *visszaélések alakuljanak ki a hozzájárulások*

megadásával kapcsolatosan.

Megjegyzendő továbbá, hogy a R. 5. § (5) bekezdésében meghatározott külön előzetes szakértői igazolás benyújtása is nehezen értelmezhető, mivel a vendéglátó üzleteknek nemcsak éjszaka (22 és 6 óra között), hanem valamennyi napszakban meg kell felelniük a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló kormányrendeletben foglalt követelményeknek. (A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet.) Az ebben foglalt szabályok megsértése esetén pedig a jegyző – többek mellett – akár ideiglenesen be is zárathatja. Ha az üzlet üzemeltetője a működési időn belül bármikor zeneszolgáltatást vagy műsoros előadást kíván nyújtani, akkor ezt elegendő *bejelentenie*, ugyanakkor a jogszabályi feltételek megtartását a kerületi jegyző, kereskedelmi hatóságként nemcsak jogosult, hanem köteles is folyamatosan ellenőrizni.

Végül, a jogállamiság elve és az abból levezethető jogbiztonság követelménye által meghatározott egyértelműség és érthetőség szempontjából nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a kihirdetett rendelet szövegében több olyan mondat is található, amely számozás nélkül szerepel, nem dönthető el melyik bekezdéshez tartozik.

A fentieket összegezve megállapítom, hogy Terézváros Önkormányzatának képviselő-testülete az üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjével kapcsolatban a törvényi felhatalmazáson túlterjeszkedve, a törvényi, illetve a kormányrendeleti szabályozással tartalmilag ellentétes módon állapított meg egy önálló „engedélyezési” eljárásrendet, így az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével ellentétes módon élt szabályozási jogával. Az önkormányzati szabályozás megalkotása folytán kialakult jogi helyzet a jogállamiság elvéből következő jogbiztonság követelményével összefüggő visszásságot okozott.

Lényegesnek tartom kiemelni, hogy a R. korántsem „pusztán” formai szempontból, a jogbiztonság követelményének aspektusából tekinthető visszásnak. A rendelet szabályozási koncepciója, egyes megoldásai (különösen a lakók diszkrecionális jellegű hozzájárulási jogosultsága) alkalmasak arra, hogy felborítsák az üzletek működtetőinek vállalkozási szabadsága, valamint a lakók magánszférához való joga közötti alapjogi konfliktust akár jól, akár rosszul, de mindenképp magasabb jogszabályi szinten kezelő törvényi keretszabályokat. A R. alapján kialakított „engedélyezési” gyakorlat önkényes, kiszámíthatatlan módon, az átláthatóságot csökkentve szűkíti a kerületben található üzletek működését, ezzel a vállalkozás szabadságával összefüggő visszásság veszélyét hordozza magában.

A R. 2009. szeptember 1-jén hatályba lépett, korábbi verziójával kapcsolatos kritikák hatására az önkormányzat képviselő-testülete maga is felismerte a hozzájárulás megadásával összefüggő problémákat és a 2009. november 1-jétől hatályos módosítás értelmében megteremtette annak a lehetőségét, hogy megadott határidőn belül az üzletek a lakók hozzájárulása nélkül is kérhessék az éjszakai nyitva tartás lehetőségét [R. 8. §]. Tekintettel azonban egyrészt a visszavonás lehetőségére, másrészt pedig arra, hogy üzemeltető-váltás esetén az új üzemeltetőnek az eltérő nyitva tartási „engedélyt” újra meg kell kérnie, a jogbiztonságot sértő, visszás helyzet továbbra is fennáll.

**Összességként** álláspontom szerint a terézvárosi önkormányzat egy valós, fennálló probléma, a kerületben lakók magánszférához való joga rendszeres sérelmének a megoldására helytelen, a fentiek alapján ráadásul alkotmányosan aggályos eszközt választott. A jegyző tájékoztatásában szereplő, a felek közötti hatékony párbeszéddel, továbbá az önszabályozási lehetőségekkel kapcsolatban megjegyzendő, hogy az ezt célzó egyeztetésekre, fórumokra sokkal inkább a rendeleti szabályozás előtt, mintsem utána kellett volna, hogy sor kerüljön. Nem látom emellett megalapozottnak az önkormányzat azon érvét sem, miszerint egyáltalán nem áll rendelkezésére megfelelő eszköz a lakók

magánszféráját súlyosan, rendszeresen zavaró üzletek működésével szemben: a kereskedelmi törvény a jegyzőnek, mint kereskedelmi hatóságnak komoly hatósági jogosítványokat biztosít az ellenőrzés során. Kétségesnek tartom, hogy ha és amennyiben jogalkalmazási jellegű problémáról van szó, azt csak és kizárólag jogalkotási úton lehet orvosolni.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának praxisában rendszeresek azok a panaszok (illetve az ezek nyomán elrendelt vizsgálatok), amelyek egy adott vendéglátó üzlet működésével kapcsolatban a hatóságok, ezen belül az illetékes önkormányzati jegyzők fellépésének elmaradását, elhúzódását, a lefolytatott ellenőrzések eredménytelenségét kifogásolja. A tárgykörben legutolsó, 2009 márciusában, *OBH 6327/2008. számon kiadott jelentésben* az üzletek működésének ellenőrzésével összefüggő számos panasz alapján áttekintettem a vonatkozó szabályozást és gyakorlatot, majd megállapítottam, hogy a *hatályos szabályozás nem rendezi megfelelően, hatékonyan* az üzemeltetők, üzlettulajdonosok és a helyben lakó magánszemélyek egymással szemben álló alapjogi közötti konfliktust. A jelentésben megfogalmazottak alapján a vállalkozó tevékenysége, a vendéglátó üzlet működtetése ugyanis előnyt élvez annak ellenére, hogy jelentős hatással van a környező lakosság életminőségére, azonban az érintett lakosság nem kerül bevonásra a hatóság eljárásába, csak utólag, hatósági eljárást kezdeményezve válhat részesévé az életére hatást gyakorló tevékenység feltételeinek alakításában, hiszen sem a nyitvatartás, sem a zeneszolgáltatás nem engedélyköteles, hanem bejelentéshez kötődik.

A bejelentés hatóság általi „kezelése” pedig nem biztosít olyan jogilag szabályozott eljárásrendet, amelynek keretében a működéssel (zavarólag) érintett szomszédok, mint az eljárásban részt vevő ügyfelek a jogos érdekeiket érvényesíthetnék. A jegyző rendelkezésére álló eszközök csak utólag nyújthatnak megoldást, a képviselő-testületnek pedig csak arra van lehetősége, hogy – figyelemmel a helyi sajátosságokra – illetékességi területén az üzletek éjszakai nyitva tartását szabályozza. A jelentésben részletesen kifejtettek szerint a lakóterületen a lakosságra zavaró hatással járó üzleti tevékenységek működési feltételeinek meghatározása – a lakók és az üzlet üzemeltetője közötti későbbi jogviták megelőzése érdekében – olyan szabályozást igényel, amely biztosítja a „működési körzetében” élő, a „hatásokat” viselő lakosság ügyfélként való érdemi bevonását.

Mindezek alapján az akkori nemzeti fejlesztési és gazdasági tárca vezetőjénél kezdeményeztem, hogy tekintse át az üzletek működésével kapcsolatos hatályos szabályozást, és az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásság orvoslása érdekében a szükséges módosítási javaslatot terjessze a jogalkotó elé. Az ajánlásokra adott válaszában a miniszter arról tájékoztatott, hogy a jogszabályok módosítását nem tartja indokoltnak, mivel álláspontja szerint a hatályos kereskedelmi szabályozás teljes körűen, mind a vállalkozások, mind az üzlet környezetében élők érdekeit szem előtt tartva szabályozza a vendéglátó üzletekben folytatható zeneszolgáltatás feltételeit. A miniszteri tájékoztatás alapján a szabályozás megfelelő lehetőséget nyújt az üzlet környezetében élők érdekeinek érvényesítésére, illetve – amennyiben szükséges – lehetőséget nyújt a zavaró hatás megszüntetésére.

Megállapítom, hogy az ajánlásaimra adott miniszteri válasz, továbbá jelen vizsgálatom tapasztalatai alapján az *OBH 6327/2008. számú jelentésben* akkor feltárt, a jogbiztonság követelményével, valamint az üzletek környezetében élő személyek magánszférájához való jogával összefüggő visszás jogi helyzet jelenleg is fennáll.



### **Intézkedéseim**

A jelentésben feltárt alkotmányos joggal összefüggő visszásság orvoslása, valamint jövőbeni megelőzése érdekében

**1.** az Obtv. 25. §-a alapján *felkérem* Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzatának polgármesterét, hogy jelentésemet terjessze a Képviselő-testület elé, azzal hogy hatvan napon belül vizsgálja felül és helyezze hatályon kívül az üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjéről szóló 20/2009. (VI. 29.) sz. önkormányzati rendeletét;

**2.** az Obtv. 21. § (1) bekezdése alapján *kezdeményezem* Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzatának jegyzőjénél, hogy valamennyi, az üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjéről szóló 20/2009. (VI. 29.) sz. önkormányzati rendelet alapján kiadott határozatát – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 121. § (1) bekezdésének b) pontjára – haladéktalanul vizsgálja felül és vonja vissza;

**3.** az Obtv. 25. §-a alapján *felkérem* a nemzetgazdasági minisztert, hogy a vendéglátó üzletek környezetében élő személyek magánszférához való jogának fokozottabb védelme érdekében kezdeményezze a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény olyan tartalmú módosítását, amely alapján a vendéglátó üzletekben az éjszakai (22 és 6 óra közötti) zene- és műsorszolgáltatás csak a kereskedelmi hatóság által lefolytatott eljárás keretében engedélyezhető;

**4.** az Obtv. 20. § (1) bekezdése alapján *felkérem* a belügyminisztert, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel segítse elő, hogy jelentésem tartalmát mind a közigazgatási hivatalok, mind az egyes települési önkormányzatok megismerhessék.

Budapest, 2010. november 29.

Prof. Dr. Szabó Máté sk.

## HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

### A KET. NOVELLA II. HATÁLYBALÉPÉSÉNEK SZABÁLYAI

Készítette: Dr. Zódi Zoltán

I. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) rendelkezéseit átfogóan módosította a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Ket. novella II.) 86. – 89. §-ai.

A Ket. 2005. évi hatálybalépését követően ez a második átfogó módosítás, amely jelen esetben több mint 100 rendelkezést érint, ezért indokolt a – gyakorlati alkalmazásban is mindinkább bevett - Ket. novella II. elnevezés.

A Hatósági Főosztály az újrainduló Hivatali Tájékoztató adta lehetőséggel élve az elkövetkezendő számokban kiemelt figyelmet kíván szentelni a Ket. módosult szabályainak ismertetésére, törekedve a tematikus feldolgozásra annak érdekében, hogy az első fokon dolgozó kollegák munkáját elősegítse.

Egy új jogszabály alkalmazhatóságának vizsgálatakor mindig kiemelt jelentőségű a hatálybalépés szabályozása, illetve az, hogy mely ügyekben kell az új rendelkezéseket alkalmazni. Ezen kérdés eldöntése elsődleges, ez alapján kell megállapítani, hogy az adott ügyben mely időpontban hatályos szabályok szerint kell eljárni. E döntésnek súlyos joghatása van: alapot szolgáltat arra, hogy a jogorvoslati eljárásban a döntés megsemmisítésre kerüljön.

A Ket. novella II. 22. §-a rendelkezik a hatálybalépésről a következők szerint:

**22. §** (1) Ez a törvény – a (2)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A 27. §, a 40. § (1) és (4) bekezdése, a 42. § és a 64. alcím az e törvény kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(3) A 89. § 2010. december 31-én lép hatályba.

(4) Az 1-9., 11., 12., 14-19., 21-24., 26-41., 43-57., 59., 60., 62., 63. és 65. alcím, a 21. §, a 23. §, a 40. § (2) és (3) bekezdése, a 41. §, a 69. §, a 86-88. §, a 103. § (1) bekezdése és a 104. § (1) bekezdése 2011. január 1-jén lép hatályba.

A 22. § (4) bekezdése szerint a törvény 86. – 88. §-ai 2011. január 1. napjával lépnek hatályba, míg a (3) bekezdés szerint a 89. § 2010. december 31-én. Ezen utóbbi rendelkezés a Ket. egyes korábbi rendelkezéseit módosító szabályok hatályba nem lépéséről rendelkezik, ezért jelen cikkben a 86. – 88. §-ok hatályba lépésével foglalkozunk.

A 22. § (4) bekezdése alapján egyértelmű, hogy a 2011. január 1. után indult új ügyekben a Ket. novella II. alapján módosított szabályokat kell alkalmazni, kérdés ugyanakkor – amely

már a Ket., valamint a Ket. novella I. hatályba lépésekor is probléma volt –, hogy a folyamatban levő ügyekre alkalmazni kell-e, illetve mi tekinthető 1 ügynek.

II. A kérdés megválaszolásakor először azt kell vizsgálni, hogy a Ket. hatályos rendelkezései szerint mi tekinthető ügynek, azaz egy ügy eljárási szakaszokra történő tagoltsága a hatályba léptetés szempontjából bír-e relevanciával.

A Ket. 12. §-a ezzel kapcsolatosan a következő rendelkezést tartalmazza:

**12. §** (1) A közigazgatási hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyekben e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Közigazgatási hatósági ügy (a továbbiakban: hatósági ügy):

a) minden olyan ügy, amelyben a közigazgatási hatóság az ügyfelet érintő jogot vagy köteleiséget állapít meg, adatot, tényt vagy jogosultságot igazol, hatósági nyilvántartást vezet vagy hatósági ellenőrzést végez,

b) a tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásba vétel és a nyilvántartásból való törlés - a fegyelmi és etikai ügyek kivételével - ha törvény valamely tevékenység végzését vagy valamely foglalkozás gyakorlását köztisztviselési vagy más szervezeti tagsághoz köti.

A Ket. az ügyek eljárási szakaszai között tesz csak különbséget (elsőfokú eljárás, jogorvoslati eljárás, végrehajtási eljárás), azonban ezeket egy eljárásnak tekinti azzal, hogy meghatározza az egyes eljárási szakaszokban a speciális rendelkezéseket. Mígig érvényes megállapításokat tartalmaz e tekintetben az azóta megszűnt Ket. Szakértői Bizottságának 3. számú módszertani állásfoglalása.

A Ket. korábbi módosításai alkalmával a jogalkotó rendszerint bővebb rendelkezéseket határozott meg a hatályba lépéskor, jelen esetben azonban a kérdés kicsit bonyolultabb, mivel a jogalkotó az eredeti Ket. hatályba léptető rendelkezéseit módosította a következőképpen, s ezzel a jelenlegi módosítás hatályba lépési szabályait is – lényegében – itt szabályozta, a 2011. január 1-étől hatályos szöveg a következő:

171. § (1) E törvény rendelkezéseit - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a hatálybalépésük után indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

Fentiek összegezve megállapítható, hogy az alapügy megindításának időpontja az irányadó. Ha az alapügy 2011. január 1. napja előtt indult, akkor az eljárás valamennyi szakaszában a Ket. novella II. előtt hatályos szabályok szerint kell az eljárást lefolytatni, s ebbe bele kell érteni a végrehajtási eljárást is – így pl. a végrehajtási eljárásban is végig munkanapokban kell számolni; a 2011. január 1. napján folyamatban volt ügyekben a „rég” szabályokat kell tehát alkalmazni.

Az eddigi gyakorlatot a jogalkotó abban is tovább viszi, hogy kimondja, hogy egy kivételt alkalmaz fentiek alól, azt, ha a megismételt eljárást kell lefolytatni, akkor azt már az új szabályok szerint kell megtenni. Jogszabályi korlátozás hiánya miatt teljesen mindegy, hogy a megismételt eljárást ki rendeli el (lehet jogorvoslati eljárás, felügyeleti eljárás, bírósági eljárás).

III. A Ket. megváltozott 171. §-a miatt – hacsak a jogszabályalkotó kimondottan nem állapít meg eltérő szabályokat – Ket. jövőbeni módosításainak hatályba lépése esetén is fentiek szerint szükséges eljárni.

**A KET. NOVELLA II. ÁLTAL BEVEZETETT NÉHÁNY FONTOSABB VÁLTOZÁS**

Készítette: Dr. Bereczky Katalin

**Eljárási alapelvek**

A Ket. 4. § (4) bekezdése alapelvi szinten is rögzíti azt a lényeges, és költségtakarékos változást, melynek elsősorban a nagyszámú ügyféllel folyó eljárásokban, az eljárás során hozott végzések esetén van különös jelentősége, miszerint a döntéseket csak az érintettekkel kell közölni.

Ebből, és a Ket. 78. § (2) bekezdésében foglaltakból következően – a végzést azzal kell közölni, akire nézve rendelkezést tartalmaz, valamint azzal, akinek jogát, jogos érdekét érinti -, nem kell tehát minden végzést az adott eljárásban résztvevő összes ügyféllel közölni. Így pl. egy hiánypótlási felhívást tartalmazó végzést elegendő csak azzal közölni, akinek a részéről a hiánypótlás szükséges.

Az alapelvekből ugyan átkerült az eljárási bírság szabályai közé (Ket. 61. §) a rosszhiszemű ügyféllel szembeni eljárási bírság kiszabásának a lehetősége, ezzel azonban nem szűnt meg a hatóság tájékoztatási kötelezettsége, ez a Ket. 5. § (1) bekezdése alapján a bírságolás lehetőségéről történő figyelmeztetés esetében is fennáll.

A Ket. új 8. §-a, az ügyfeleknek és az eljárás egyéb résztvevőinek kedvezve, alapelvi szinten rögzíti, hogy – a Ket. szabályainak keretei közt – a rendelkezésre álló kapcsolattartási formák közül az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője szabadon választhatja meg a neki leginkább megfelelőt, megszüntetve egyúttal ezzel a kapcsolattartási forma megváltoztatására vonatkozó korábbi kötöttségeket is.

E módosítással egyidejűleg a kapcsolattartás nem alapelvi szintű rendelkezései átkerültek a Ket. 28/A. - 28/C. §-ába.

**Ügyfél**

Ket. novella I. vezette be a Ket.-be a visszaélésszerű joggyakorlás megelőzése érdekében, hogy törvény az ügyféli jogok gyakorolását az elsőfokú eljárásban való részvételhez kötheti (Ket. 20. § (2) bekezdése).

Ezt pontosítja a módosítás egyrészt azzal, hogy egyértelművé teszi, hogy kizárólag a szabályszerűen értesített ügyfél mulasztásához fűződhet a hátrányos jogkövetkezmény, másrészt pontosan meghatározza, hogy az ügyfélnek az elsőfokú eljárásban való részvétele: nyilatkozat tételére vagy kérelem benyújtására.

Természetes személy ügyfélnél az eljárási képesség megléte az ügy jogszerű elbírálásának olyan alapkérdése, amelynek vizsgálata nem lehet hatósági mérlegelés tárgya, ezért vizsgálata a hatóság részéről nem lehetőség, hanem kötelezettség. Ha hiányzik, akkor a hatóság a törvényes képviselőjét vonja be, vagy ügygondnok kirendelését kéri a gámhatóságtól (Ket. 15. § (7) bekezdése).

### **Jogutódlás**

Jogszabály által meghatározott esetekben, ha a jogerős határozattal megállapított kötelezettség tekintetében a kötelezett helyébe a jogutódja lép, akkor számára – indokolt kérelmére új teljesítési határidő megállapításával – lehetőséget kell biztosítani a kötelezettség önkéntes teljesítésére (Ket. 16. § (3) bekezdése).

Ezzel a módosítás egyértelművé teszi, hogy a jogutódlás esetében biztosított későbbi teljesítési lehetőség nem fizetési kedvezmény, hanem az önkéntes teljesítést biztosító önálló jogintézmény, nem a fizetési határidő meghosszabbítása, hanem a jogutód számára megállapított fizetési határidő.

Ez azért lényeges, mert ebből következően a jogutóddal szemben nem alkalmazható a jogelőd részére adott fizetési kedvezményhez (részletfizetés) nem fizetés esetén fűződő hátrányos jogkövetkezmény.

Mivel a jogutódlás kérdésében való döntés alapvetően érintheti az eljárásban részt vevő többi ügyfél érdekét is, ezért fontos eltérés az új általános alapelvtől, a végzésnek csak az érintettekkel való közlési kötelezettségtől, hogy a jogutódlásról és az új teljesítési határidőről szóló végzést az összes ügyféllel közölni kell, tehát nem biztosít mérlegelési jogot a hatóságnak, hogy eldöntse ki az érintett.

Önálló fellebbezésnek a jogutódlás tárgyában hozott és az új határidő megállapítását megtagadó végzés ellen van helye.

### **Illetékesség**

Egyetlen változás a Ket. 21. § (1) bekezdés c) pontjában történt, mely a szolgáltatási törvénnyel (2009. évi LXXVI. tv. 3. §-ával) összhangban nem szűkíti le a hatóság illetékességét a bejelentéshez, engedélyhez kötött tevékenységekre, hanem az ügy tárgyát képező tevékenység gyakorlásának helyét állapítja meg illetékességi okként. Ennek olyan szolgáltatások felügyeletét ellátó hatóságok esetében van jelentősége, mely tevékenységeknek a végzése nincs sem bejelentéshez, sem engedélyhez kötve.

### **Eljárási határidők**

A módosítás a Ket.-nek mind az ügyfelek, mind a hatóságok részére könnyebben alkalmazhatóvá tétele érdekében a határidőknek munkanapokban történő számításáról visszatér a napokban történő számítására.

Általában a 3 munkanap helyett 5 napos, 5 munkanap helyett 8 napos, 10 munkanap helyett 15 napos, 22 munkanap helyett 30 napos ügyintézési határidőket határoz meg.

Fontos változás, hogy az ügyintézési határidő a kérelemnek a hatáskörrel, illetékességgel rendelkező hatósághoz történő megérkezését követő napon, megismételt eljárásban, vagy fellebbezési eljárásban az ügy összes iratának az eljárásra jogosult hatósághoz történő megérkezését követő napon kezdődik, nem a megérkezés napján.

### **Kapcsolattartás**

Eltérően attól az általános eljárási alapelvtől, hogy a kapcsolattartási formát az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője maga határozhatja meg, a módosítás lehetővé teszi, hogy az ügyfél által választott kapcsolattartási forma alkalmazását a hatóság megtagadhatja, ha az ügyfél azt visszaélészerűen – pl. egyértelműen időhúzás céljából – kívánja igénybe venni. A visszaélészerű joggyakorlás bizonyítása a hatóságot terheli.

A megfelelő technikai háttér hiányában nem lépett hatályba 2011. január 1. napján a Ket. novella I.-nek az a módosítása, amely 2011. január 1. napjától a hatóságokat elektronikus úton való kapcsolattartásra kötelezte volna.

A hatóságok egymás közti kapcsolattartása – a döntés közlése kivételével! – elektronikus levélben, vagy telefonon keresztül is történhet.

### **A KET. 52. §-ÁNAK ÉRTELMEZÉSE, AZ OKIRATOK FELHASZNÁLHATÓSÁGA DIPLOMÁCIAI FELÜLHITELESÍTÉS HIÁNYÁBAN**

Készítette: Dr. Kovács András

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) Hatósági Főosztálya megküldte Hivatalunk részére a Minisztérium Hatósági Eljárási Szabályozási Főosztályával folytatott egyeztetés során a Ket. 52. §-ának értelmezésével kapcsolatban kialakult álláspontját. A közigazgatási hatósági eljárásokban egyre nagyobb számban előforduló külföldi ügyfelek vonatkozásában merülhet fel az általuk szolgáltatott közokiratok, illetve hitelesített magánokiratok elfogadhatósága során az alábbi probléma.

A Ket. 52. § (2) bekezdése alapján: A külföldön kiállított közokirat, illetőleg a külföldi bíróság, közigazgatási szerv, közjegyző vagy egyéb közhitelességgel felruházott személy által hitelesített magánokirat – hacsak az ügyfajta-ra vonatkozó jogszabályból, nemzetközi szerződésből, illetve viszonyossági gyakorlatból más nem következik – a magyar törvény szerinti bizonyító erővel csak akkor rendelkezik, ha azt a kiállítás helye szerinti államban működő magyar külképviseleti hatóság diplomáciai felülhitelesítéssel látta el. A nem magyar nyelven kiállított okirat – ha az ügyfajta-ra vonatkozó jogszabály másként nem rendelkezik – csak hiteles magyar fordítással ellátva fogadható el.

A Ket. 52. § (3) bekezdése szerint: A nem magyar nyelven kiállított irat – ha az ügyfajta-ra vonatkozó jogszabály másként nem rendelkezik – csak hiteles magyar fordítással ellátva fogadható el, de az aránytalanul nehezen beszerezhető irat helyett az ügyfél a bizonyítani kívánt tényről nyilatkozatot tehet. Ilyen esetben az ügyfelet tájékoztatni kell a valótlan tartalmú nyilatkozattételének jogkövetkezményéről.

Amennyiben az adott külföldi országgal Magyarország nem tart fenn diplomáciai kapcsolatot, nincs ott külképviselete, azonban, vonatkozó jogszabályból, nemzetközi szerződésből, illetve viszonyossági gyakorlatból sem következik más, akkor az okiratokra

diplomáciai felülhitelesítést kellene megkövetelni. Ennek beszerzése azonban ilyen esetekben lehetetlen, nincs olyan szerv, mely ezt elvégezné.

Mivel a felülhitelesítés nem külön irat, így a Ket. 52. § (3) bekezdése szerinti ügyféli nyilatkozat alapján sem lehet eltekinteni annak beszerzésétől.

A Minisztérium tájékoztatása alapján az egyetlen megoldást a nemzetközi vonatkozású ügyek intézéséről szóló 8001/2001. (IX. 4.) IM tájékoztató 74. pontjának analógiával kiterjesztő értelmezése adhat.

Fenti pont szerint: Diplomáciai felülhitelesítésre lehetőség van olyan esetben, ha az adott államban nem működik ugyan magyar diplomáciai képviselet, de ott akkreditálva van más államban tevékenykedő magyar külképviselet. Nincs azonban mód a külföldön kiállított okirat diplomáciai felülhitelesítésére, ha az okirat kiállítási helye szerinti állammal Magyarországnak nincs diplomáciai kapcsolata, illetőleg ha az szünetel és a magyar külképviseleti hatóság feladatát e vonatkozásban más állam külképviseleti hatósága sem látja el. Az ilyen államban kiállított okirat elfogadhatósága kérdésében a bíróság (közjegyző) mérlegelés alapján dönthet. Ha a bíróság (közjegyző) szükségesnek tartja, az okiratot az elfogadhatóság kérdésében való állásfoglalás végett megküldi a Nemzetközi Jogi Főosztálynak.

A közigazgatási hatóság tehát, hasonlóan a bírósághoz (közjegyzőhöz), a fenti esetekben mérlegelés alapján dönthet, mivel a Ket. sem zárja ki teljes mértékben a bizonyítékként való felhasználhatóságot, csak a közokirati, (illetve teljes bizonyító erejű magánokirati) formához fűződő fokozott bizonyító erő nem érvényesülhet.

A Minisztérium szerint tehát a Ket. 50. § (6) bekezdése alapján, mely kimondja, hogy a hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást, diplomáciai felülhitelesítés nélküli iratokat is elfogadhat bizonyítékként a hatóság.

Jelen cikk a Minisztérium Hatósági Főosztályának XX-HFO/62/2/2011. számú, valamint a Minisztérium Hatósági Eljárási Szabályozási Főosztályának XXII-4/200/3(2011) számú feljegyzései alapján készült.

Külön hangsúlyozandó azonban, hogy az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozata és a Legfelsőbb Bíróság joggyakorlata szerint a minisztériumi szervektől származó jogi iránymutatást tartalmazó állásfoglalás jogi kötelező erővel nem bír, arra egyedi bírósági vagy hatósági eljárásokban hivatkozni nem lehet.

## **A TÁRGYALÁS TARTÁSÁNAK, MELLŐZÉSÉNEK ÚJ SZABÁLYAI A KÖZIGAZGATÁSI PEREKBEN, VALAMINT ENNEK KET.-RE VONATKOZÓ ÚJ SZABÁLYAI**

Készítette: Dr. Zódi Zoltán

I. Az egyes törvényeknek a bíróságok hatékony működését és a bírósági eljárások gyorsítását szolgáló módosításáról szóló 2010. évi CLXXXIII. törvény 120. §-a a

közigazgatási perekben a tárgyalás tartását kifejezett kérelemhez köti 2011. március 1. napjával kezdődően. Ennek megfelelően a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 338. §-a módosításra került, és az új szabályok az alábbiak:

**338. § (1)** A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart.

(2) Tárgyalás tartását az ügyfél – a (8) bekezdés *b)* pontját ide nem értve – a keresetlevélben, a közigazgatási szerv a keresetlevélben foglaltakra vonatkozó nyilatkozatában kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

(3) A közigazgatási eljárásban szerepelt ellenérdekű felet a bíróság a 332. § (5) bekezdése szerint megküldött értesítésben figyelmezteti, hogy annak kézhezvételétől számított nyolc napon belül írásban tárgyalás tartását kérheti. A tárgyalás tartása iránti kérelem a beavatkozás bejelentésének minősül.

(4) A bíróság dönthet a per tárgyaláson történő elbírálásáról.

Az új szabályok szerint főszabállyá válik a peren kívüli elbírálás az eddigi rendelkezésekkel szemben, mely szerint tárgyaláson kívül csak akkor volt a kereset elbírálható, ha azt a felperes külön kérte és ehhez a közigazgatási szerv hozzájárult. A módosított rendelkezések szerint megfordul a szabályozás, s a bíróság csak akkor tart tárgyalást, ha azt a felek bármelyike kéri.

A tárgyalás tartására vonatkozó kérelem beadásának határidejét és alakisági követelményét is meghatározza a Pp., amikor kimondja, hogy a felperes ezt keresetében (ezzel a benyújtási határidőt is megállapítva), míg a közigazgatási szerv ezt a keresetre vonatkozó nyilatkozatában kérheti. A kérelem benyújtásának határidejére vonatkozóan megállapítja, hogy ez jogvesztő, hiszen igazolásnak helye nincs e tekintetben.

Az ellenérdekű félre vonatkozó tájékoztatás szabályai változatlanok maradnak azzal, hogy a korábbi szabályok a (3) bekezdésben kerülnek megfogalmazásra.

A bíróság - új szabályként – azonban széles körű mérlegelési lehetőséget kap a (4) bekezdésben, mely szerint külön kérelem nélkül is dönthet a per tárgyaláson történő elbírálásáról.

II. A Pp. módosításával párhuzamosan a jogalkotó módosította a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (1) bekezdése *d)* pontjának *da)* alpontját, mely szerint a határozat rendelkező részének tartalmaznia kell a hatóság döntését, továbbá a jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának lehetőségéről és határidejéről, valamint a jogorvoslati eljárásról, *bírósági felülvizsgálat esetén a tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről* történő tájékoztatást.

Fenti tájékoztatási kötelezettség valamennyi, a Ket. hatálya alá tartozó közigazgatási ügyre vonatkozik, mellyel szemben közigazgatási per kezdeményezhető. Így értelemszerűen azon ügyekre nem, ahol az első fokon hozott határozattal szemben fellebbezés nyújtható be, ezen eljárásokban a bírósági tárgyalásra vonatkozó tájékoztatást a másodfokon eljáró közigazgatási szerv teszi meg határozatában.

Az új tájékoztatási kötelezettség értelemszerűen nem vonatkozik a végzésekre sem első, sem másodfokon, hiszen ezen esetben a bíróság nemperekes eljárás során hozza meg döntését.



A tájékoztatási kötelezettség tartalmi követelményeinek teljesítése érdekében az alábbi szövegezéssel javasoljuk a határozatok kiegészítését annak érdekében, hogy a Pp. fentebb említett rendelkezéseiről is tájékoztatást kapjanak az ügyfelek:

„A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, ha azonban az ügyfél tárgyalás tartását kéri, úgy erről a keresetlevélben kell nyilatkoznia. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.”

Természetesen fenti tájékoztatás csak a minimum követelményeket határozza meg, illetve ettől eltérő szövegezés is megfelel a jogszabályi tájékoztatási kötelezettségnek.

## **A TULAJDONOS A VÁSÁRLÁSI SZÁNDÉK ÍRÁSBELI BEJELENTÉSÉTŐL SZÁMÍTOTT 5 ÉV ELTELTÉVEL KÉRHETI INGATLANA KISAJÁTÍTÁSÁT AZ ÖNKORMÁNYZATTÓL**

Készítette: Dr. Kovács Miklósné Dr. Osváth Éva

Az ügyfél 2010. augusztus 26. napján személyesen benyújtott beadványában a kizárólagos tulajdonában álló ingatlanára vonatkozóan a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező önkormányzat kisajátítási kérelem benyújtására irányuló kötelezését kérelmezte a kisajátítási hatóságtól. Több személyt nevezett meg, kérve, hogy őket a hatóság tanúként hallgassa meg. A megvásárlás önkormányzatnál történő kezdeményezését bizonyító ajánlatát nem csatolta.

Az Önkormányzat által – belföldi jogsegély keretében – Hivatalunknak megküldött vásárlás iránti kérelemből az volt megállapítható, hogy azt a keltezése, 2009. december 1. napján érkeztette a Polgármesteri Hivatal.

Válaszában a címzetes főjegyző az ingatlantulajdonost arról tájékoztatta, hogy az Önkormányzat jelenleg nem kívánja az ingatlant megvásárolni.

A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban Tv.) 5. § (1) bekezdés a) és b) pontja értelmében a 2. § n)-o) pontja alapján az **ingatlan megvásárlása és kisajátítása kezdeményezésének joga az ingatlan tulajdonosát is megilleti, ha az ingatlan tulajdonjogát a b) vagy c) pont szerinti tulajdoni korlátozás előtt szerezte meg, és az ingatlan rendeltetését a helyi építési szabályzat, illetőleg szabályozási terv valamely később megvalósítandó – jogszabályban megállapított – olyan közérdekű célban határozza meg, amelynek megvalósítása a tulajdonostól nem várható el, és ez a tulajdonosi és építési jogokat jelentősen akadályozza vagy megszünteti.**

E jogszabályhely (4) bekezdése szerint az **ingatlan tulajdonosának kell igazolnia**, hogy az **ingatlan megvásárlását kezdeményezte, de az adásvételre vonatkozó megállapodás kezdeményezése ellenére nem jött létre.**

A Tv. 5. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a fentiekben hivatkozott – 5. § (1) bekezdés b) pont – esetben a **tulajdonos akkor kérheti** a közérdekű cél jogosultjának, ennek hiányában **az önkormányzatnak a kisajátítási kérelem benyújtására vonatkozó**

**kötelezését, ha az ingatlan adásvételére vonatkozó megállapodás annak kezdeményezésétől számított öt éven belül nem jött létre.**

Miután a kérelmező ingatlana megvásárlására vonatkozó **kérelme időelőtti volt**, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 30. § d) pontja értelmében a kérelmet a hatóság **végzéssel érdemi vizsgálat nélkül elutasította.**

A **tanúk meghallgatását mellőzte**, mivel esetleges vallomásuk a jogszabályban előírt **5 éves időtartamot, mint objektív tényezőt nem befolyásolhatta volna**, figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság XXV. számú Polgári Elvi Döntés IV. pontjára, amely szerint az ingatlan **tulajdonjogának átruházást célzó szerződés megkötésére csak írásban lehet ajánlatot tenni az ajánlati kötöttséget eredményező joggal.**

Tekintettel arra, hogy a kisajátítási hatóság az ügyben **végzést** hozott, az azt sérelmesnek tartó ügyfél jogszabálysértésre hivatkozással, 30 napon belül **kérelemmel** megtámadhatta, melyet a közigazgatási **bíróság nemperes eljárás keretében felülvizsgál.**

A végzés ellen az ingatlantulajdonos ügyfél nyújtott be kérelmet a megyei bírósághoz, kérelmezve a végzés hatályon kívül helyezését, és új eljárás lefolytatását.

(A nemperes eljárásban a felperes helyett kérelmező, az alperes helyett kérelmezett a felek megnevezése.)

Kérelmező jogszabálysértőnek tartotta az alábbiakat:

- a) a hatóság a Ket. 30. § d) pontja alapján utasította el igényét és nem a Ket. 31. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással,
- b) vitatta, hogy a XXV. számú Polgári Elvi Döntés IV. pontjának első fordulója az ő ügyére alkalmazható lenne, álláspontja szerint az, hogy a kisajátítási törvény a „kezdeményezte” kifejezést használja, azt jelenti, hogy a vásárlási szándékot szóban is be lehet jelenteni,
- c) amikor a kérelmét az Önkormányzathoz (2009. december 1.) benyújtotta, még a 3 év volt érvényben, tehát kötelezhető az Önkormányzat.

**A megyei bíróság a kérelmező kérelmét a nemperes eljárásban hozott végzésével elutasította.**

Indokolásában mindenben osztotta a kérelmezett álláspontját.

Így:

- csak azon jogszabálysértéseknek van jelentősége, amelyek az ügy érdemi elbírálására kihatnak,
- az adásvételi szerződés - a kisajátítást pótló adásvételi szerződés esetében is - meg kell feleljen az általános polgári jogi szabályoknak,
- a kérelmezett az LB XXV. sz. Polgári Elvi Döntés (PED) IV. pontjára, és a kisajátítási törvény 3. § (2) bekezdés a) és c) pontjára hivatkozással helyesen jutott arra a következtetésre, hogy fordított helyzetben is követelmény az írásbeliség, azaz a vételi ajánlatot a tulajdonosnak is írásban kell közölnie az Önkormányzat felé,

- az Önkormányzat kisajátítás iránti kérelem benyújtására kötelezése iránti kérelem benyújtásakor hatályos jogszabály a 2009. évi CIX. törvény 54. § (9) bekezdésével módosított kisajátítási törvény 5. § (2) bekezdése, mely 2010. január 1-i hatállyal úgy módosult, hogy a korábbi 3 éves időtartamot felemelte 5 évre, és azt a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni rendelte.

Mivel a kérelmező 2009. december 1-jén nyújtotta be a kérelmét az Önkormányzathoz, az 5 év nem telt el, így a kérelem időelőtti volt, ezért a kérelmezetti döntés nem volt jogszabálysértő.

**Összegezve: az önkormányzatot kisajátítási kérelem benyújtására a hatóság csak akkor kötelezi, ha a tulajdonos hitelt érdemlően igazolja, hogy az önkormányzatnál általa írásban kezdeményezett vásárlástól számított 5 év eltelt.**

**A konkrét ügyben az ingatlantulajdonos az önkormányzat kisajátítási kérelem benyújtására kötelezését 5 év múlva, azaz 2014. december 1. napját követően kérelmezheti megalapozottan a kisajátítási hatóságtól.**

## TÁJÉKOZTATÓ A KORMÁNYABLAKOKRÓL

Készítette: Dr. Mezeyné dr. Harangozó Ildikó

2011. január 3-án az ország 29 pontján megnyíltak a fővárosi és megyei kormányhivatalok integrált ügyfélszolgálatai, a Kormányablakok. A kormányzati feladatok három legfontosabb prioritásának egyike a szolgáltató közigazgatás kialakítása. Kormányzati cél a hatékony, koordinált és ügyfélközpontú közigazgatás létrehozása, vagyis, hogy minél több hatósági ügyet intézhessünk egy helyen, megteremtve az egyablakos ügyintézési rendszert. E célkitűzés megvalósulásának első lépcsőjeként a Kormányablakokban 300 jól képzett, ügyfélszolgálati vizsgát tett kormánytisztviselő kezdte meg munkáját. Az ügyfélszolgálati munkatársak (akik felsőfokú végzettségüknek köszönhetően stabil alapokkal és széles körű, elsősorban jogi és gazdasági, valamint kommunikációs, pszichológiai és konfliktuskezelési ismeretekkel rendelkeznek) négyhetes speciális szakmai és gyakorlati képzésben vettek részt, majd egy öttagú bizottság előtt tett vizsga alapján kerültek kiválasztásra.

Az ügyfélszolgálatok 29 ügykörrel indultak, kiemelt feladatuk az államigazgatási ügyekben történő teljes körű tájékoztatás nyújtása az ügyfelek részére. A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 21-23. §-i rendelkeznek az integrált ügyfélszolgálatokról. E jogszabályhely értelmében az integrált ügyfélszolgálatok munkatársai saját hatáskörben létesíthetnek ügyfélkaput. Az alig 5 percig tartó műveletet követően az ügyfélkapu használatával számtalan szolgáltatást vehetnek igénybe az ügyfelek. Az aktivált ügyfélkapu által megtekinthetik biztosítási jogviszonyaikat, vagy online módon eleget tehetnek adóbevallási kötelezettségüknek. Az egyéni vállalkozói tevékenység bejelentése, az ehhez kapcsolódó adatváltozás, a tevékenység szünetelése és a szünetelés utáni újrakezdés, valamint a tevékenység megszüntetésének bejelentése is kizárólag ügyfélkapun keresztül, elektronikusan intézhető. Ez utóbbi ügyekben az integrált

ügyfélszolgálat az ügyfeleknek egyedi ügyük intézéséhez internetes kapcsolati lehetőséget, szakmai, informatikai segítséget nyújt. A Kormányablakoknál elérhető TAKARNET24 rendszer jóvoltából igényelhető nem hiteles elektronikus tulajdoni lap (1.000,- Ft), e-hiteles tulajdoni lap (3.600,- Ft) és nem hiteles elektronikus térképmásolat (2.400,- Ft). Az említett szolgáltatások elérése szintén ügyfélkapun keresztül lehetséges, internetes fizetésre alkalmas bankkártyával rendelkező ügyfeleink részére. Így az ország bármely pontján található ingatlan adataihoz hozzá lehet férni a földhivatali tulajdoni lapok 6.250,- Ft-os díjánál lényegesen kedvezőbb áron. Az integrált ügyfélszolgálatok a saját hatáskörben intézhető ügyek mellett, a hivatkozott Korm. rendeletben megjelölt kérelmeket vehetnek át, így előterjeszthetők az utazási költségtérítés iránti kérelmek vagy családtámogatási ellátás iránti kérelmek (anyasági támogatás, családi pótlék, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás) is. További ügykörökben pedig – így pl. a gyermekgondozási díj, a terhességi gyermekágyi segély igénylése, a magyar igazolvány, a magyar hozzátartozói igazolvány és a kapcsolódó pedagógus- és diákkedvezmények – irányító tájékoztatást nyújtanak az ügyfélszolgálati munkatársak az eljárások menetéről és az ügyfelek eljárással kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről.

A rendszer dinamikus fejlődését mutatja, hogy a nyitás óta további új ügykörökben is tájékozódhatnak az ügyfelek az integrált ügyfélszolgálatoknál, nevezetesen a nagycsaládosok gázár támogatásáról, az Új Széchenyi Tervről, a nők 40 év jogosultsági idő utáni kedvezményes nyugdíjba vonulásának lehetőségéről és a jogi segítségnyújtás igénybe vételének módjáról, feltételeiről. A Kormányablakoknál 2011. március 16-tól lehetőség van az egyszerűsített honosítási kérelmek előterjesztésére, de intézhető egyéb állampolgársági ügyek is, így az állampolgárság megszerzésére irányuló nyilatkozat és kérelem, továbbá az állampolgárságról lemondó nyilatkozat, valamint az állampolgársági bizonyítvány kiadása iránti kérelem is előterjeszthető. Az egyszerűsített honosítással kapcsolatban fontos kiemelni, hogy ez az intézmény lehetőséget nyújt a települések számára a testvértelepülések lakóival való kapcsolattartás színesítésére is. Több település szervezeten szállítja a kérelmezőket a testvértelepülésekről, illetve a honosítási eljárás befejező aktusaként a polgármesterek előtti ünnepélyes eskütétel is emelheti egy-egy település hagyományos rendezvényeinek fényét, és erősítheti a határon túli magyarokkal az együvé tartozás érzését.

Alapvető célkitűzés, hogy az egyablakos ügyintézés minél több állampolgár életét könnyítse meg, ezért folyamatosan bővül nemcsak az ügykörök, hanem a Kormányablakok helyszíneinek száma is. A tervek szerint 2013-ra a létrehozandó járási székhelyeken is létrejönnek a Kormányablakok, ahol az ügyfelek minden hatósági ügyüket el tudják majd intézni.

További információ, tájékoztatás kérhető személyesen, munkanapokon 8 és 20 óra között, a Csongrád megyében két helyen - Szegeden a Megyeháza épületében, valamint Hódmezővásárhelyen a Polgármesteri Hivatalban - működő Kormányablakokban.

## KOORDINÁCIÓS ÉS SZERVEZÉSI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

### **2011. SZEPTEMBER 1. NAPJÁTÓL ÚJBÓL KÖZIGAZGATÁSI ALAPVIZSGÁZNIUK KELL A KÖZTISZTVISELŐKNEK, KORMÁNYTISZTVISELŐKNEK**

Készítette: Szepesiné dr. Hidvégi Julianna

A Magyar Közlöny 32. számában megjelent az egyes közszolgálati tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XX. törvény (a továbbiakban: törvény), melynek értelmében újból bevezetésre kerül a közigazgatási alapvizsga rendszere.

A törvény 3. § (1) bekezdése alapján a Ktv. 25. § (3)-(6) bekezdéssel egészül ki az alábbiak szerint:

„(3) A köztisztviselőnek **fogalmazó besorolásához egy éven belül, előadó besorolásához két éven belül kell közigazgatási alapvizsgát tennie.** Közigazgatási alapvizsgát – ha jogszabály előírja – nem közszolgálati jogviszonyban álló is tehet.

(4) A közigazgatási alapvizsga letételére előírt határidőbe nem számít be a 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadság, a keresőképtelenség, továbbá a 30 napot meghaladó hivatalos kiküldetés időtartama.

(5) Ha a gyakornok a közigazgatási alapvizsgát a (3) bekezdésben előírt határidőt követő hat hónapon belül nem tesz le, **közszolgálati jogviszonya megszűnik.**

(6) A Kormány rendeletben állapítja meg a közigazgatási alapvizsga alóli mentesítés eseteit.”

A törvény 24. §-a további rendelkezéseket tartalmaz a közigazgatási alapvizsga letételének időpontjára, illetve a mentességre vonatkozóan, így

„(1) Az, akinek a közszolgálati jogviszonya, **kormánytisztviselői jogviszonya 2011. szeptember 1-jét megelőzően és a közigazgatási versenyvizsga kötelezettség megszűnését követően\* keletkezett,** közigazgatási alapvizsgát köteles tenni 2012. szeptember 1-jéig, kivéve, ha ezen időpontig az alapvizsga alól jogszabály alapján mentesül. Az alapvizsga költségeit a munkáltató viseli. Ha ezen kötelezettségét ezen idő alatt nem teljesíti, vagy az alól nem mentesül, közszolgálati jogviszonya megszűnik. A közigazgatási alapvizsga letételére előírt határidőbe nem számít be a 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadság, a keresőképtelenség, továbbá a 30 napot meghaladó hivatalos kiküldetés időtartama.

(2) Annak a köztisztviselőnek, kormánytisztviselőnek, aki az (1) bekezdésben említett időszak alatt **közigazgatási szakvizsgát tett,** nem kell alapvizsgát tennie.

(3) A **sikeres közigazgatási versenyvizsgával** rendelkező köztisztviselőnek, kormánytisztviselőnek közigazgatási alapvizsgát nem kell tennie.

(4) Az a köztisztviselő, kormánytisztviselő, aki a kinevezését az (1) bekezdésben meghatározott időtartam alatt kapta, a kinevezésében a közigazgatási szakvizsga teljesítésére megállapított határidő egy évvel meghosszabbodik.

(5) A **2011. szeptember 1-jét megelőzően tett közigazgatási alapvizsgát a 2011. szeptember 1-jét követően tett alapvizsgának megfelelő vizsgának kell tekinteni.**

A közigazgatási alapvizsga konzultáció szervezésével és vizsgaszervezéssel kapcsolatos feladatokat a Csongrád Megyei Kormányhivatal Koordinációs és Szervezési Főosztály fogja ellátni, a részletekről bővebben körlevélben fogjuk értesíteni a jegyző kollégákat.

*\*Megjegyzés: A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 78. § (4) bekezdés*

## SZOCIÁLIS ÉS GYÁMHIVATAL TÁJÉKOZTATÓI

**ÚJ BÍRÓSÁGI JOGÉRTELMEZÉS A KÖZGYÓGYELLÁTÁSI ÜGYEKBEN**

Készítette: Dr. Haraszi Szilvia

A szegedi lakos ügyfél a 2008-ban indult közgyógyellátási ügyében – gyógyszerkeret felülvizsgálata – a Legfelsőbb Bíróság a 2011. február 1. napján kelt ítéletével a Csongrád Megyei Bíróság 2010. január 25. napján kelt ítéletét hatályában fenntartotta.

(A Csongrád Megyei Bíróságon 2008-ban már született azonos tartalmú ítélet, akkor azonban a Legfelsőbb Bíróság a 2008. december 3. napján kelt ítéletével a Csongrád Megyei Bíróság 2008. március 13. napján kelt ítéletét hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította.)

A Szociális és Gyámhivatal a szegedi lakos kérelmező alanyi jogosultságú közgyógyellátási ügyében a 2010. évben hozta meg a következő határozatát, amely ellen az ügyfél a Csongrád Megyei Bíróság előtt keresettel élt. A megyei bíróság az első tárgyalást elhalasztotta, és az ügyben eljáró bíró – tárgyaláson kívül – arról adott tájékoztatást, hogy mélységében áttanulmányozta a közgyógyellátásra vonatkozó jogi szabályozást, és arra az álláspontra jutott, hogy a Legfelsőbb Bíróság a fent részletezett ügyben a Csongrád Megyei Bíróság ítéletét hatályon kívül fogja helyezni és a felperes keresetét elutasítja.

Ezt az elgondolást erősítette egyebekben a Legfelsőbb Bíróság végzése, amelyben a Csongrád Megyei Bíróság jogerős ítéletének végrehajtása a felülvizsgálati eljárás befejeződéséig felfüggesztésre került.

A folytatólagos tárgyalás megkezdésekor azonban a Csongrád Megyei Bíróság a Legfelsőbb Bíróság időközben meghozott fenti ítéletére figyelemmel a tárgyalást elhalasztotta és felhívta a másodfokú szociális szervet, hogy írásban nyilatkozzon, a perben támadott határozatát visszavonja-e vagy sem. A Szociális és Gyámhivatal az ügy alapját jelentő határozatot visszavonta.

***A két, azonos ügyben egymásnak ellentmondó Legfelsőbb Bírósági ítélet miatt a Szociális és Gyámhivatal állásfoglalást kért a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Gyógyszerészeti és Orvostechnikai Főosztályától.***

Csatoltan megküldtük a Csongrád Megyei Bíróság és a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 2–2 ítéletét azzal a kéréssel, hogy *hogyan lehetne a bíróságnak és a közgyógyellátási ügyekben első és másodfokon eljáró közigazgatási szerveknek a közgyógyellátási ügyekre vonatkozó eltérő jogértelmezését egymáshoz közelíteni?*

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 44. § (1) bekezdése értelmében törvény vagy kormányrendelet az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára előírhatja, hogy az ott meghatározott szakkérdésben más hatóság (a továbbiakban: szakhatóság) kötelező állásfoglalását kell beszereznie.

A közgyógyellátási ügyekben az első és másodfokú egészségbiztosítási pénztár működik közre szakhatóságként.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 35. § (6) bekezdése alapján *a háziorvosi igazolást zárt borítékban a kérelmező nevének és TAJ számának feltüntetésével kell csatolni a kérelemhez.*

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) 50/A. § (4)-(6) bekezdése értelmében a háziorvos igazolását a jegyző öt napon belül továbbítja az egészségbiztosítási szervnek.

Az egészségbiztosítási szerv megvizsgálja az igazolásban feltüntetett havi rendszeres gyógyító ellátás iránti szükséglet szakmai megalapozottságát, az általa elismert gyógyító ellátási szükséglet alapján szakhatósági állásfoglalást ad a jegyzőnek a rendszeres gyógyító ellátások havi költségéről.

*Kértük egyúttal a Minisztérium áthidaló javaslatát arra, hogy jelen esetben hogyan járjanak el az „önhibájukon kívül” peresztes közigazgatási szervek első és másodfokon, hiszen a fenti jogszabályok alapján a közgyógyellátási ügyeknek csupán a szociális hatósági részében folytatnak eljárást, míg az ügyfél által igénybe vett gyógyító ellátásokra vonatkozó adatokat az egészségbiztosítási szervek szolgáltatják döntésükben. Erre a döntésre – formájára, tartalmára, így a benne foglalt adatok részletességére – az első és másodfokú közigazgatási szerveknek nincs ráhatása.*

Álláspontunk szerint erre tekintettel nem értelmezhető a bírósági ítéletben megfogalmazott azon elvárás sem, hogy a kérelmező ügyfél beleegyezésével a közigazgatási szervek kezeljék az egészségügyi adatait.

A jegyző eleve zárt borítékban kapja meg a háziorvostól a gyógyító ellátásra vonatkozó adatokat, a Szociális és Gyámhivatal pedig a jogorvoslati eljárásban az I. fokú szociális hatósági iratokkal együtt az első fokú szakhatósági állásfoglalással „találkozik”, melynek felülvizsgálatát kéri a másodfokú egészségbiztosítási szervtől.

*Feltettük a kérdést, hogy mit kellene tenniük a Minisztérium szerint az első és másodfokú közigazgatási szerveknek ahhoz, hogy a bíróság jogszabályszerűnek ítélje a szakhatósági állásfoglaláshoz kapcsolódó eljárásukat?*

A bíróság ítéletében megfogalmazott álláspontja szerint a Kormányrendelet 12. számú melléklete a gyógyszerkeret megállapítására vonatkozik, azonban nem alkalmas és egyben elegendő akkor, ha a gyógyszerkeret emelése iránti kérelem vonatkozásában kell szakhatósági állásfoglalást kibocsátani.

A 2009. december 31. napjáig hatályos Kormányrendelet 12. számú mellékletén, vagyis a „Szakhatósági állásfoglalás a rendszeres gyógyító ellátás költségéről” elnevezésű nyomtatványon be lehetett jelölni, hogy a jegyző a szakhatósági állásfoglalást a közgyógyellátás iránti kérelem elbírálásához vagy a gyógyszerköltség felülvizsgálatához kérte.

A Kormányrendelet 11. számú melléklete „Szakhatósági megkeresés ..... Regionális Egészségbiztosítási Pénztár részére” (a jelen hatályos szerint a kormányhivatal egészségbiztosítási szakigazgatási szerve) nyomtatványon pedig be lehetett és jelenleg is be lehet jelölni, hogy a kérelmező

1. A közgyógyellátásra való jogosultság megállapítását vagy



2. A gyógyszerkerete felülvizsgálatát kérte.

*Megkérdeztük, hogy mit kell tennie a Minisztérium szerint az első fokú közigazgatási hatóságnak – a jogszabályban meghatározott nyomtatvány kitöltésén túl – ahhoz, hogy a gyógyszerkeret felülvizsgálatára vonatkozó bizonyítási eljárásának a megindítása jogszabályszerű legyen?*

Az állásfoglalásra vonatkozó kérelmünk végén összegzésünkben azt is megjegyeztük: féltő, hogy a Csongrád Megyei Bíróságnak és a Legfelsőbb Bíróságnak a közgyógyellátási ügyek szociális törvénybeli szabályozásának értelmezésére vonatkozó új gyakorlata következtében a jövőben valamennyi közigazgatási perünket el fogjuk veszíteni, melynek Hivatalunkra nézve komoly költségvonzata is van. Ugyanakkor hivatalos tudomásunk szerint más megyékben is születtek már hasonló ítéletek.

## **AZ EGYHÁZI FENNTARTÓ ÚJ FOGALMA, AZ EGYHÁZI KIEGÉSZÍTŐ TÁMOGATÁS MEGFIZETÉSE ALÓLI MENTESÜLÉS LEHETŐSÉGEI**

Készítette: Dr. Németh Gabriella

Az Országgyűlés 2010. december 23-i ülésnapján elfogadta az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXI. törvényt, amelynek 1. § (2) bekezdése alapján szűkül az egyházi fenntartók köre: 2011. július 1-től kizárólag a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ltv.) szerinti, magyarországi székhelyű egyház, az egyházaknak az Ltv. 14. §-a szerinti magyarországi székhelyű szövetsége, illetve az Ltv. 13. §-ának (2)-(3) bekezdése szerinti magyarországi székhelyű egyházi jogi személy tartozik ebbe a körbe, **amennyiben az egyház a Kormánnyal a szociális feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött**, ideértve a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentzsék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéstről 1997. június 20-án, Vatikánvárosban aláírt Megállapodás alapján a Magyar Katolikus Egyházat is.

Továbbra sem minősül egyházi fenntartónak az a jogi személy, amely más típusú szervezetként jogalanyisággal rendelkezik, így különösen a társadalmi szervezet, annak alapszabályban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, az alapítvány, annak alapító okiratban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, a gazdasági társaság és a közhasznú társaság.

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) közzétette honlapján **azon egyházak nevét, amelyek a Kormánnyal fenti tárgyú szerződést kötöttek.**

Ezek a következők: **Magyarországi Református Egyház, Magyarországi Evangélikus Egyház, Magyarországi Baptista Egyház, Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége.**

Széleskörű egyeztetés és eszmecsere előzte meg a több mint húsz éves egyházi törvény módosítását is, a munkaanyag társadalmi vitája már megkezdődött és a tervek szerint április végén zárul.

A tervek szerint az új Alaptörvény 2012. január 1-én lép hatályba, elfogadása után pedig új egyházi törvény kerül a parlament elé.

A hatályos Ltv. betöltötte szerepét, azonban az egyház, a vallási közösség és a vallási egyesületek pontos elkülönítését nem tartalmazza, gyűjtőfogalomként az egyház kifejezést használja.

Az elmúlt húsz év tapasztalatai – kiemelten az üzleti egyházak megjelenése, de az olyan vallási közösségek létrejötte is, amelyek mögött új hitelvek nem érzékelhetők – egyértelműen szükségessé teszik az egyházak, a vallási közösségek és a vallási egyesületek valamilyen szintű csoportosítását az állami támogatást illetően.

Az üzleti egyházak döntően a szociális ellátórendszert árasztották el, tekintettel arra, hogy a kormány – nemzetközi és alkotmányos kötelezettségeiből eredően – a közoktatási és szociális egyházi intézmények részére az alapnormatíván felül kiegészítő normatív támogatást is biztosít, amely az önkormányzatok hasonló intézményeire történő pótlólagos anyagi ráfordításait veszi alapul.

Kihhasználva a hatályos Ltv. rendelkezéseit, kht-k (nonprofit kft-k), alapítványok, illetve magánszemélyek hoztak létre fiktív egyházi szervezeteket kizárólag az állami kiegészítő normatíva igénybevétele érdekében. Ez olyan méreteket öltött, amely már a szociális ellátórendszer fenntarthatóságát veszélyezteti. Ezért – a NEFMI Szociális Államtitkársága kezdeményezésére – a kormány az elmúlt év végén olyan törvénymódosító javaslatot nyújtott be az Országgyűléshez, amelynek értelmében tehát 2011. július 1-től a kiegészítő normatíva csak azon egyházaknak jár, akik átfogó, a szociális tevékenységre is vonatkozó megállapodással rendelkeznek a kormánnyal.

A Minisztériumhoz több szociális intézmény fenntartójától jelzés érkezett a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban Szt.) 127/A. § (6) bekezdésében foglalt szabályozás alkalmazásával kapcsolatban, miszerint kérdéses, hogy a települési önkormányzatok idősek otthonainak egyházi fenntartásba adása esetén az egyházi kiegészítő támogatás megfizetése alóli mentesülés szabálya alkalmazható-e, tekintettel arra, hogy a települési önkormányzatoknak nem kötelezettsége tartós bentlakásos ellátás biztosítása.

Az Szt. 127/A. § (1) bekezdése a helyi önkormányzat vagy a társulás által fenntartott szolgáltató, intézmény egyházi fenntartásba adása esetére előírja, hogy az egyházi kiegészítő támogatást a helyi önkormányzat, illetve a társulás köteles a központi költségvetésnek öt éven keresztül folyamatosan, a nettó finanszírozás keretében megtéríteni.

A Minisztérium Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya által kiadott, 2011. március 8-án kelt tájékoztatás alapján az Szt. meghatározott feltételek esetében mentesítést ad az egyházi kiegészítő támogatás megtérítésének kötelezettsége alól az önkormányzatok számára, éppen annak érdekében, hogy számos önkormányzat a finanszírozási nehézségei miatt nem tudja az intézményeit biztonságosan fenntartani. Esetükben az ellátási érdek is azt diktálja, hogy az intézményeiket vegye át egy nagy szakmai tapasztalatokkal és kiterjedt intézményrendszerrel rendelkező, stabil finanszírozású fenntartó.

Az Szt. 127/A. § (6) a) pontja alapján amennyiben a helyi önkormányzat tartós bentlakásos intézményét adja át olyan egyháznak, amellyel az állam a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, **nem kell az egyházi kiegészítő normatívát megtéríteni.** Az egyházi kiegészítő támogatás megtérítése alóli mentesülésnek ebben az esetben csak az a feltétele, hogy az átadás valamelyik szerződött egyháznak történjen.

A mentesülés tehát független attól, hogy az önkormányzatnak van-e ellátási kötelezettsége az átadott szolgáltatás vonatkozásában vagy nincs.

Leírtak alapján tehát a települési önkormányzat is mentesül tartós bentlakásos intézményének átadása esetében a megfizetési kötelezettség alól.

A mentesüléshez további feltételként az ellátási szerződés meglétét határozza meg az Szt., amely feltétel azonban csak arra az esetre vonatkozik, ha a helyi önkormányzat az ellátási kötelezettségébe tartozó alapszolgáltatásokat vagy átmeneti elhelyezést nyújtó intézményét adja át a Kormánnyal szerződött valamely egyházi fenntartónak.

Módosult 2011. január 1-jétől az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók normatív állami támogatásáról szóló 213/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet, módosítása révén a normatívára pótigényt vagy lemondást eddig naptári negyedévenként egyszer lehetett benyújtani. 2011. január 1-jétől lehetővé válik, hogy a működési engedélynek a jogcímetek, vagy az igényelhető feladatmutatókat érintő változása esetén akkor is lehessen **pótigényt vagy lemondást benyújtani, ha arra egyébként abban a negyedévben már sor került.**

A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló törvény alapján megszűnik a nagy egyházi és nem állami fenntartók beszámolóinak könyvvizsgálási kötelezettsége, valamint a köztartozás részletekben történő visszatartása, ezért az ezzel összefüggő kormányrendeleti szabályok hatályon kívül helyezésre kerültek.

#### **Források:**

Szászfalvi László - egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár beszédei, publikációi a [www.kormany.hu](http://www.kormany.hu) weboldalon;

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya tájékoztatója az egyházi kiegészítő támogatás megtérítése alóli mentesülés szabályainak alkalmazása tárgyban;

2010. évi CLXXI. törvény.

#### **TÁJÉKOZTATÁS A KÖZFOGLALKOZTATÁSSAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSRŐL**

Készítette: Dr. Lakatos-Tóth Andor

A fenntartók és a működést engedélyező szervek részéről egyaránt kérdésként merült fel a szociális szolgáltatók, intézmények engedélyezése és ellenőrzése során, hogy a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) 2. számú

mellékletében meghatározott létszámkeretben a közfoglalkoztatásban résztvevők foglalkoztathatók-e, vagy csak ezen a kereten felül vehetők figyelembe.

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya a Nemzetgazdasági Minisztérium Foglalkoztatáspolitikáért Felelős Államtitkárságával folytatott egyeztetést követően a közfoglalkoztatással kapcsolatos kérdésben az alábbiakról tájékoztatta Hivatalunkat:

**A foglalkoztató a szakmai létszámkeretben nem foglalkoztathat közfoglalkoztatásban résztvevő személyeket, amennyiben e létszámhoz kapcsolódóan a feladat ellátására tekintettel normatív hozzájárulást vagy egyéb állami támogatást vesz igénybe.**

A közfoglalkoztatási támogatás pályázati feltételei között szerepel, hogy nem állapítható meg a támogatás annak a munkaadónak, aki az igényelt munkakörökre vonatkozóan normatív, illetve egyéb támogatásban részesül. Ennek **a rendelkezésnek az a célja, hogy ne valósulhasson meg a kétszeres állami finanszírozás** azáltal, hogy a közfoglalkoztatási támogatás, olyan foglalkoztatáshoz kerülne folyósításra, amelyre tekintettel a fenntartó az állami költségvetésből egyébként már támogatásban részesül.

Nem nyújtható tehát közfoglalkoztatási támogatás azon foglalkoztatottak után, akik köztisztviselőként, közalkalmazottként állami támogatásból finanszírozottan kerülnek foglalkoztatásra. A fentiek értelmében közfoglalkoztatással olyan munkakörök betöltése támogatható, ami nem tartozik az intézmény működéséhez előírt, illetve engedélyezett létszámába, de közfeladat ellátására irányul és a foglalkoztatás munkaszerződés alapján történik.

Forrás:

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya tájékoztatója a közfoglalkoztatással kapcsolatos kérdésről

## MUNKAÜGYI KÖZPONT TÁJÉKOZTATÓI

## MUNKAERŐ-PIACI HELYZETKÉP (CSONGRÁD MEGYE - 2011. MÁRCIUS)

Készítette: Fejes Ágnes



## Főbb megyei adatok

Csongrád megye	2010	2011		Változás az előző		Változás az előző	
	március	február	március	hónaphoz	évhez	hónaphoz	évhez
	fő			% -ban		főben	
<b>Nyilvántartott álláskeresők száma</b>	24861	25775	24719	95,9	99,4	-1056	-142
Férfi	13164	13267	12620	95,1	95,9	-647	-544
Nő	11697	12508	12099	96,7	103,4	-409	402
legfeljebb ált. iskola	7879	8611	8201	95,2	104,1	-410	322
szakmunkásképző, szakiskola	8174	7910	7525	95,1	92,1	-385	-649
szakközépiskola, technikum	5011	5166	5012	97,0	100,0	-154	1
gimnázium	2170	2265	2204	97,3	101,6	-61	34
diplomás	1628	1823	1777	97,5	109,2	-46	149
25 évnél fiatalabb	3812	3815	3653	95,8	95,8	-162	-159
50 éves és idősebb	5384	5994	5802	96,8	107,8	-192	418
Nyilvántartásba belépő	2345	2551	1991	78,0	84,9	-560	-354
Első alkalommal belépő	236	210	198	94,3	83,9	-12	-38
RSZS+RÁT+BPJ	4207	4987	4888	98,0	116,2	-99	681
álláskeresői járadék	5932	5565	5238	94,1	88,3	-327	-694
álláskeresői segély	2396	3140	2596	82,7	108,3	-544	200
Tartósan (1 éven túl) regisztráltak	6151	6254	6166	98,6	100,2	-88	15
Tartós munkanélküli arány	24,7%	24,3%	24,9%	102,8	100,8	0,7%	0,2%
<b>Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma</b>	2424	2465	2423	98,3	100,0	-42	-1
<b>A nyilvántartott álláskeresők aránya (a gazdaságilag aktív népesség százalékában)</b>	13,8	13,6	13,1	96,3	94,9	-0,5	-0,7
* százalékpont							

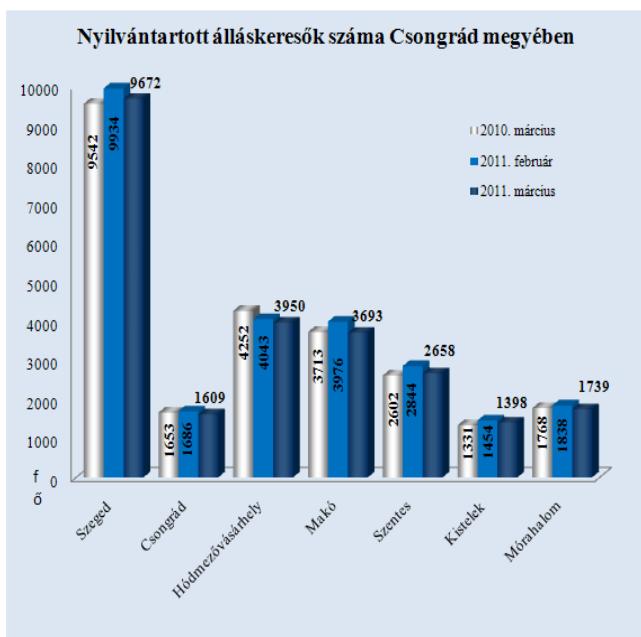
## Fontosabb adatok térségenként – 2011. március

Kirendeltségek	Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)			A nyilvántartott álláskeresők aránya (a gazdaságilag aktív népesség százalékában) %			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (fő)	Tartósan regisztrált álláskeresők száma (fő)*
	2010. március	2011. február	2011. március	2010. március	2011. február	2011. március		
Szeged	9542	9934	9672	10,6	10,6	10,3	981	1863
Csongrád	1653	1686	1609	17,5	17,0	16,3	159	379
Hódmezővásárhely	4252	4043	3950	16,9	15,3	15,0	427	1214
Makó	3713	3976	3693	19,3	19,7	18,3	314	974
Szentes	2602	2844	2658	13,7	14,3	13,4	256	784
Kistelek	1331	1454	1398	18,3	19,1	18,4	131	418
Mórahalom	1768	1838	1739	16,8	16,7	15,8	155	534
<b>Csongrád megye</b>	<b>24 861</b>	<b>25 775</b>	<b>24 719</b>	<b>13,8</b>	<b>13,6</b>	<b>13,1</b>	<b>2 423</b>	<b>6 166</b>
<b>Magyarország</b>	<b>644 162</b>	<b>673 576</b>	<b>649 990</b>	<b>14,7</b>	<b>15,2</b>	<b>14,7</b>	<b>54 246</b>	<b>174 433</b>
* Egy éve, vagy annál régebben megszakítás nélkül minden hónapban szerepel a nyilvántartott álláskeresők állományában								

## Áramlási információk

2011. március hónapban kevesebb, mint kettőezer (1991) fő kérte nyilvántartásba vételét a megye 7 kirendeltségének valamelyikén, mely 15 %-kal kevesebb az egy évvel korábbinál, illetve 560 fővel, 22 %-kal marad el az előző havi beáramlástól is. A regisztrációból kilépők tárgyhavi 3 047 fős létszáma 257 fővel haladja meg a februárit, az egy évvel korábbi kiáramlásnál is 91 fővel több.

### Márciusban a megyében egy hónap alatt több mint ezer fővel csökkent az álláskeresők száma



Csongrád megyében 2011. március végén a nyilvántartott álláskeresők száma 24 719 fő lett, amely 1 056 fővel, 4 %-kal volt kevesebb, mint az előző hónap végén. Az álláskeresők 39 %-a (9 672 fő) a szegedi, 16 %-a (3 950 fő) a hódmezővásárhelyi, 15 %-a (3 693 fő) a makói kirendeltségi állományban szerepelt. Egy hónap alatt mindegyik térségben csökkent a létszám, Makón 283 fővel, Szegeden 262 fővel, Szentesen 186 fővel. Az előző év azonos időszakával összevetve a tényadatokat, megyei szinten 142 fős létszámcsökkenés látszik. A kirendeltségek közül Hódmezővásárhelyen esett vissza nagyobb mértékben a létszámuk (7 %-kal, 302 fővel). Szegeden 130 fős (1,4 %-os), Kisteleken 67 fős (5 %-os), Szentesen 56 fős (2 %-os) emelkedés következett be egy év távlatában

### Álláskeresők relatív szintje

A megyében nyilvántartott álláskeresők relatív szintje (gazdaságilag aktív népesség százalékában mért aránya) 2011. március végén 13,1 % volt, az egy hónappal korábitól 0,5 %-ponttal alacsonyabb, az egy évvel korábbi szinttől 0,7 %-ponttal marad el. A mutató értéke a tárgyhónap végén a megye térségei közül továbbra is Szegeden volt a legalacsonyabb (10,3 %) és Kisteleken (18,4 %), illetve Makón (18,3 %) a legmagasabb. Az előző évhez képest Hódmezővásárhelyen 1,9 %-ponttal, Csongrádon 1,2 %-ponttal lett alacsonyabb a ráta szintje.

### Álláshelyek

Március hónapban a megye kirendeltségein bejelentett új álláshelyek száma 2 204 darab volt, mely az egy évvel korábbinál 68 %-kal magasabb. A hónap elején meglévő 1 425 álláshellyel együtt 3 629 álláshelyet tudtunk a hónap során felkínálni munkát kereső ügyfeleinknek, 46 %-át (1 687) Szegeden, 15 %-át Hódmezővásárhelyen. Az időszak során beérkezett munkaerő-igények 40 s%-a közfoglalkoztatás keretében jelent meg, 12 % a feldolgozóipar, 10 % az építőipar területéről származott. Az állásbejelentések 68 %-ához

támogatási igény is kapcsolódott. Foglalkozások szerint a legtöbb állás segédmunkás, kubikus, takarító, eladó, irodai adminisztrátor munkakörökben érkezett.

### A nyilvántartott álláskeresők száma, összetétele

Kirendeltségek	álláskeresők száma (fő)					álláskeresők aránya*
	2010. március	2011. február	2011. március	változás előző		
				hóhoz	évhez	2011. március
Szeged	9542	9934	9672	-262	130	10,3%
Csongrád	1653	1686	1609	-77	-44	16,3%
Hódmezővásárhely	4252	4043	3950	-93	-302	15,0%
Makó	3713	3976	3693	-283	-20	18,3%
Szentes	2602	2844	2658	-186	56	13,4%
Kistelek	1331	1454	1398	-56	67	18,4%
Mórahalom	1768	1838	1739	-99	-29	15,8%
<b>Csongrád megye</b>	<b>24 861</b>	<b>25 775</b>	<b>24 719</b>	<b>-1 056</b>	<b>-142</b>	<b>13,1%</b>

\* álláskeresők – becült – gazdaságilag aktív népességszám figyelembe vételével számított aránya

Kirendeltségek	álláskeresők száma (fő)					
	nemenként		iskolai végzettségenként			
	férfi	nő	<= 8.ált	szakmunkás	érettségi	diplomás
Szeged	5063	4609	142	2 729	3 319	1 134
Csongrád	810	799	36	499	446	94
Hódmezővásárhely	1907	2043	88	1 334	1 101	210
Makó	1805	1888	141	1 150	835	89
Szentes	1390	1268	39	838	772	147
Kistelek	706	692	60	455	331	38
Mórahalom	939	800	22	520	412	65
<b>Csongrád megye</b>	<b>12 620</b>	<b>12 099</b>	<b>528</b>	<b>7 525</b>	<b>7 216</b>	<b>1 777</b>

Kirendeltségek	álláskeresők száma (fő)				nyilvántartásba belépők száma a hónap folyamán	
	korcsoportonként			1 éven túl regisztrált	összesen	most első alkalommal
	< 25 éves	>=25 & < 50 éves	>=50 éves			
Szeged	1 457	6 242	1 973	1863	965	123
Csongrád	254	956	399	379	119	8
Hódmezővásárhely	612	2 384	954	1214	304	29
Makó	503	2 190	1 000	974	282	15
Szentes	393	1 630	635	784	157	12
Kistelek	189	825	384	418	64	7
Mórahalom	245	1 037	457	534	100	4
<b>Csongrád megye</b>	<b>3 653</b>	<b>15 264</b>	<b>5 802</b>	<b>6 166</b>	<b>1 991</b>	<b>198</b>

## ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI ÉS ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI IGAZGATÓSÁG TÁJÉKOZTATÓI

### TÁJÉKOZTATÁS HATÓSÁGI KÉSZENLÉTI SZOLGÁLATRÓL

A Csongrád megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága hatósági feladatának ellátása érdekében készenléti rendszert működtet.

A készenléti rendszer központi telefonszáma:

**30/746-33-73**

Ez a telefonszám folyamatosan a nap 24 órájában, hétfvégén és ünnepnapokon is hívható.

A készenlét fenntartásának célja, hogy az Igazgatóság hatáskörébe tartozó azonnali hatósági intézkedést igénylő események kivizsgálása és megoldása megtörténjen.

Ilyen eseménynek kell tekinteni a bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegség gyanúját, élelmiszereredetű megbetegedés gyanúját, tömeges állatelhullás kivizsgálását, egyéb halasztást nem tűrő esemény kivizsgálást (pl. állatkínzás).

A készenléti ügyelet látja el a munkaidőn kívüli igazgatási szolgáltatási tevékenységet is.

Munkaidőn kívüli igazgatási szolgáltatási tevékenység – export állatszállítás, állat pihentetés, állatvásár, állatverseny, állatkiállítás hatósági felügyelete – csak abban az esetben végezhető, ha azt a készenlétet megelőző munkanapon 8 óráig, hétfvége esetén péntek délig bejelentették az illetékes kerületi Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Hivatalnál vagy az Igazgatóságnál. Előzetes bejelentés hiányában a készenlét ideje alatt igazgatási tevékenység nem végezhető.

Kivételt képez ez alól a Rösztke Állategészségügyi Határállomás, mely folyamatosan, 24 órában látja el a szolgálatot.

### TÁJÉKOZTATÁS AZ EGYES ÁLLATBETEGSÉGEK MEGELŐZÉSÉVEL, ILLETVE LEKÜZDÉSÉVEL KAPCSOLATOS TÁMOGATÁSOK IGÉNYLÉSÉNEK ÉS KIFIZETÉSÉNEK RENDJÉRŐL SZÓLÓ 148/2007. (XII. 8.) FVM RENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL

A 2011. március 29-én hatályba lépett módosító intézkedés tartalmazza a 2010. évre szóló visszamenőleges és 2011. évre vonatkozó igénylési és kifizetési szabályokat.

A végrehajtással kapcsolatosan a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 64/2011. (IV. 5.) számú KÖZLEMÉNYE jelent meg.

Az MVH honlapjáról a formanyomtatványok letölthetők.

A tájékoztató ismerteti a támogatási kérelem benyújtásának módját és határidejét.



## INFORMÁCIÓK ELÉRHETŐSÉGEKRŐL, VÁLTOZÁSOKRÓL

### CSONGRÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI ÉS ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI IGAZGATÓSÁG HATÓSÁGI ÉS JOGOSULT ÁLLATORVOSAI

#### Szeged I. kerület:

#### Hatósági állatorvosok:

Az állatorvos neve	Illetékességi terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
<b>Dr. Tihanyi Zala</b>	Kerületi főállatorvos	62/425-690 Fax: 420-283	30/98-52-839	Hivatal: 6724 Szeged, Bécsi krt. 5. Lakás: 6726 Szeged, Hársfa u. 10/6.	B: 333-021 K: H05021	
<b>Dr. Kovács Tibor</b>	Röszke, Pusztamérges, Öttömös, Ruzsa	62/280-706	30/9653-114	6782 Mórahalom, Kinizsi P. u. 4.	B: 333-322 K: H05322	
<b>Dr. Haraszti Péter</b>	Szeged - Algyő	62/433-210	30/943-32-10	6726 Szeged, Közép fasor 40.	B: 333-316 K: H05316	
<b>Dr. Farkas Attila (4 ó)</b>	Szőreg, Újszeged, Domaszék, Deszk	62/311-650	30/972-30-16	6722 Szeged, Jósika u. 19.	B: 333-328 K: H05328	
<b>Dr. Müller Károly</b>	Mórahalom	62/290-375	20/925-77-87	6787 Zákányszék, Dózsa u. 70.	B: 333-329 K: H05329	
<b>Dr. Kovács Lóránd</b>	Sole-Mizo ZRt, Kübekháza, Tiszasziget, Újszentiván, Deszk, Szőreg, Újszeged,	62/425-690	30/537-4929	Lakás: 6722 Szeged, Egyetem u. 1. II/7.	B: 333-349 K: HU5349 (FM kód)	

**Jogosult állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Működési terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
<b>Dr. Perényi János</b>	Röszke	62/322-050	30/998-26-84	6721 Szeged, Zárda u. 21.	B: 333-406 K: 537	
<b>Dr. Sikovanyecz János</b>	Szeged-Szentmihály, Gyálarét	62-430-491	30 953-03-39	6726 Szeged, Fürj u. 111.	B: 333-408 K: 533	
<b>Dr. Major József</b>	Algyő	62/267-262	30/938-32-33	6750 Algyő, Géza u. 33.	B: 333-404 K: 536	
<b>Dr. Pinnyey Szilárd</b>	Szeged-Szőreg, Kübekháza	62/467-217	30/3364-440	6724 Szeged, Tompa M. u. 19/B.	B: 333-407 K: 1862	
<b>Dr. Tóth Tamás</b>	Deszk, Klárafalva	30/958-39-13	30/958-39-13	6726 Szeged, Thököly u. 10/b	B: 333-409 K: 1855	
<b>Dr. ifj. Krajcsovics László</b>	Pigmark Kft. telepe (Szeged)	30/275-38-14	30/275-38-14	6727 Szeged, Göndör sor 23/b.	B: 333-401 K: 1868	
<b>Dr. Lamper Elek</b>	Gyorgyev Vojiszláv tojotyúktelepe (Deszk)	62/444-719	20/542-2116	6725 Szeged, Mátyás k. tér 25/a.	B: 333-403 K: 1867	
<b>Dr. Mender Ferenc</b>	Tiszasziget	30/2571-838	30/2571-838	6726 Szeged Küküllői u. 5.	B: 333-446 K: 1864	15.1/01200/0001/2008
<b>Dr. Kis Albert</b>	Új-Szentiván, Kübekháza	30/415-27-32	30/415-27-32	6726 Szeged, Marostói u. 33/c.	B: 333-445 K: 534	15.1/00849/0001/2010
<b>Dr. Lehoczky György (Vital-Animal Kft)</b>	Möbiusz Trade Kft Szeged és Szentés - Lapistói sertéstelep, Kunagro 21 Kft. Pánd, Szeged-Tápé	30/9454748	30/9454748	5830 Battonya, Fő út 74.	B: 333-448 K:	15.1/00334/0010/2009.
<b>Dr. Herczeg István</b>	Domaszék, Sylvain Kft. „Fa.”	30/4581-273	30/4581-273	6726 Szeged, Szövetség u. 13/C.	B: 333-427 K: 532	15.1/00814/0001/2010
<b>Dr. Máthé Ellák</b>	Zákányszék	30/6386740	30/638-6740	6787 Zákányszék, Tanya 582.	B: 333-405 K:	15.1/01789/0009/2010

**Szeged Kirendeltség**

**Hatósági állatorvosok**

Az állatorvos neve	Illetékességi terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Hegyi Márton kirend.vez. főáo.	Pick ZRt	62/567-115	30/505-6288	Hivatal: 6725 Szeged, Szabadkai út 18. lakcím: 6800 Hmvhely, Pető F. u. 5/b	B: 333-014	
Dr. Nagy László		30/436-7409	30-436-7409	6723 Szeged, Kecskeméti u. 14/A II/2	B: 333-332	
Dr. Tóth László	PICK ZRt	62/567-115	30/925-6788	6724 Szeged, Szent A. u. 13.	B: 333-325	
Dr. Albert Gábor	PICK ZRt	62/567-115	30/830-5479	6723 Szeged, Retek u. 3/A X/39.	B: 333-342	

**Szeged II. kerület**

**Hatósági állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Illetékességi terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Szántó Tibor	Kerületi főállatorvos	62/425-690 Fax: 420-283	30/415-59-41	Hivatal: 6724 Szeged, Bécsi krt. 5. Lev.cím: 6726 Szeged, Zsombolyai u. 6/c.	B: 333-008 K: H05329	
Dr. Huszár Péter	Balástya, Kistelek, Pusztaszer	30/5191-829	30/5191-829	Lakás: 6765 Csengele, Felszabadulás u. 40.	B: 333-311 K: H05311	
Paposné Dr. Ábrahám Szilvia	Szentmihály, Röszke, Zákányszék	62/425-427 Fax: 420-283	30/613-1033	6791 Szeged-KKd., Kubikos u. 31.	B: 333-346 K: H05346	
Dr. Szőke Csaba 4 órás	Ásotthalom	62/291-769	30/3245-032	6783, Ásotthalom, Déli u. 49.	B: 333-413 K: 1547	

**Jogosult állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Működési terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Hursán Mihály	Bordány, Forráskút, Üllés	62/287-654	30/998-61-39	6793 Forráskút Csongrádi u. 10.	B: 333-410 K: 1853	
Dr. Sugataghy Ferenc	Zsombó	62/461-265	62/461-265	6791 Szeged Dorozsmai út 105.	B: 333-412 K: 1849	
Dr. Papp Zalán	Üllés	20/9739-149	30/239-2996	6720, Szeged, Deák F. u. 34.	B: 333-443 K: 1544	15.1/04820/0001/2007.
Dr. Sipos Attila	Baks, Dóc, Ópusztaszer	62/270-253	30/390-4624	6766 Dóc Petőfi u. 25.	B: 333-411 K: 1545	
Dr. Szigeti Gábor Nextrus Kft	<b>Sári Egyéni Cég</b> (Szatymaz, IV. körzet 223.- sertéstelep, <b>Felgyő Tak Kft.</b> Kistelek, Tanya 477 – bfitelep, <b>Tar-Tó 2000</b> <b>Szövetkezet</b> – Sándorfalva, Tisza u. 34. sertéstelep	30/297-4435	30/297-4435	6762 Sándorfalva, Ady E. u. 26/A	B. 333-438	15.1/01639/0000/2011
Dr. Sikter András	Kistelek, Csengele, Pusztaszer	62/259-198	20/9364-208	6760, Kistelek, Petőfi u. 19.	B: 333-444 K: 471	15.1/00719/0001/2008
Dr. Kunstár Pál	Kistelek, Pusztaszer	62/597-308	30/4880-267	6760, Kistelek Tömörkény u. 10.	B: 333-447 K: 1543	15.1/02704/0001/2008.
Dr. Martinek Vilmos	Szatymaz	62/444-079	30/945-13-86	6763 Szatymaz, Kukovecz N. u. 7. Lev.cím: 6725 Szeged, Paprika u. 21.	B: 333-449 K: 469	15.1/03202/0001/2009.

**Röszke Állategészségügyi Határállomás**

**Hatósági állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Illetékességi terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Tóth Ferenc	Röszke határállomás főállatorvosa, Mórahalom fele, Csihóczky Györgyi tőrzslúdtelepe	62/273-280 30/4367409	20/4763-517	6782 Mórahalom Bartók B. u. 1.	B: 333-019 K: H05019	
Dr. Nyári László		30/436-7409	30/648-0099	6782 Mórahalom, István K. u. 4. III/13.	B: 333-333	
Dr. Balogh Antal		62/567-115	30/678-5491	6781 Domaszék, Tanya 509.	B:333-334	
Dr. Szabó Rózsa		30/436-7409	30/346-6539	6800 Hódmezővhely, Klauzál u. 9.	B: 333-330	
Dr. Szalay Alexandra		30/436-7409	30/644-9045	6781 Domaszék, Tanya 31.	B: 333-331	

**Hódmezővásárhely kerület**

**Hatósági állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Illetékességi terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Borka Attila	Kerületi főállatorvos Hmvs hely, Mártély, Székkutas közig. területén	30/299-89-80 Fax: 62/244-053 62/244-053	30/559-07-29	Hivatal: 6800 Hódmezővásárhely Petőfi u. 6. Lakás: 6800 Hódmezővásárhely-Szikáncs	B: 333-010 K: H05313	
Dr. Szabó Dániel	Hmvs hely (Bodzási út-Zrínyi u-Szentesi út bal o. által határolt városrész a hozzá tartozó külterületekkel) Mártély	62/244-729	30/3100-730	6800 Hmvs hely Galamb u. 30/a.	B: 333-323 K: H05323	

Ifj. Dr. Makay Attila	Hmvhely (Szentesi út jobb o.-Hódtó u.-Hmvhely-Orosháza vasútvonal által határolt városrész, hozzá tartozó kerületek, Kútvölgy, s annak tanyavilága)	30/499-7645	30/499-7645	6800 Hmvhely, Károlyi u. 92.	B: 333-319 K: H05319	
Dr. Szmodics Sándor	Hmvhely (Bodzási út-Zrínyi u.-Ady E. u. aléval határolt városrész-Kertváros, Új kishomok, Régi Kishomok) Batida (8maroslelei út jobb o.) Székkutas	30/958-45-95	30/958-45-95	6800 Hmvhely, Mogyorós u. 1.	B: 333-324 K: H05324	

**Jogosult állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Működési terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Horváth Mihály	Hmvhely	62/246-712	30/540-5969	6800 Hmvhely Béla cigány u. 31.	B: 333-416 K: 1675	
Id. Dr. Makay Attila	Székkutas, Hmvhely-Kútvölgy	62/293-738	30/979-3232	6821 Székkutas, Szabadság u. 9.	B: 333-419 K: 478	
Dr. Kocsis László	Hmvhely	62/245-356	30/938-29-28	6800 Hmvhely, Móricz Zs. u. 63.	B: 333-417 K: 1677	
Dr. Csorba Csaba	HÓD Mezőgazda-Vajhádi telepe, Szabó Lajos szarvasmarhatelepe	30/919-60-91	30/919-60-91	6800 Hmvhely Tanya 1447.	B: 333-415 K: 1673	
Dr. Kovács István	HÓD Mg. Zrt.-Palé I., Palé II., Csomorkány, Ficsér, Szalkai János telepe	20/9-509-892	20/9-509-892	6800 Hmvhely, Szt. László u. 13.	B: 333-418 K: 1678	

Dr. Szabó András	Hmvhely (vasútvonaltól D-re fekvő ter. és a Maroslelei út közötti Újvárosi városrész a hozzá tartozó külterületekkel) Batida (Maroslelei út bal o.) Szikáncs	30/968-30-64	30/968-30-64	6800 Hmvhely Mátyás u. 5.	B: 333-436 K: 479	15.1/02454/0001/2007.
Dr. Zsolnai János	Hmvhely	30/955-74-53	30/955-74-53	6800 Hmvhely, Szent István u. 50.	B: 333-439 K: 1681	15.1/03332/0001/2007.
Dr. Kis Tamás Endre	Hmvhely	30/401-9366	30/401-9366	6800 Hmvhely, Magyar u. 7.	B: 333-450 K: 2988	15.1/01148/0003/2010.

**Makó kerület**

**Hatósági állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Illetékességi terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Kocsubé Sándor	Kerületi főállatorvos	62/213-622 Fax: 62/213-622	30/370-92-24	Hivatal: 6900 Makó, Széchenyi tér 22. Lakás: 6900 Makó, Dobó u. 2.	B: 333-009 K: H05009	
Dr. Balás Gábor	Csanádpalota, Kövegy, Apátfalva, Makó	62/292-007, 30/205-5814	30/219-05-20	6914 Pitvaros, Kossuth u. 50.	B: 333-326 K: H05326	
Dr. Nádasdi László	Kiszombor, Ferencszállás, Klárafalva, Maroslele	30/205-7073	30/205-7073	6922 Földeák, Zárda u. 4.	B: 333-336 K: H05336	
Dr. Kovács József	Magyarcsanád, Nagylak, Pitvaros, Csanádalberti, Nagyér, Ambrózfalva	62/260-203, 30/205-7487	20/976-34-13 30/205-7487	6931 Apátfalva Templom u. 55.	B: 333-353 K: H05018	
Dr. Dán János	Makó, Makó-Rákos, Földeák, Óföldeák, Királyhegyes	62/212-838, 30/205-6686	20/9261-438	6900 Makó, Kossuth u. 58.	B: 333-327 K: H05327	
Dr. Rikács Zoltán 4 órás	Makó, Magyarcsanád, Nagylak	30/360-6662	30/360-6662	6900 Makó, Kálvária u. 92.	B: 333-339 K: 1415	

**Jogosult állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Működési terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Török Miklós	Kiszombor, Gorzsa, Makói Hagyma-kertész Kft.	62/215-435	30/63-85-582	6900 Makó, Szent I. tér 1.	B: 333-421 K: 1659	15.1/00474/0001/2010.
Dr. Suba István	Makó, Gyulai Ferenc vágóhíd	62/219-922	20/924-88-63	6900 Makó, Kálvária u. 79.	B: 333-435 K: 551	15.1/02356/0001/2007.
Dr. Hegyes Tibor	Csanádpalota, Kövegy, Nagylak, Apátfalva, Magyarcsanád, Pitvaros, Csanádalberti, Nagyrér, Agrár Ker Kft., Vass Sándor, Fürj Sándor	30/998-56-97	30/998-56-97	6913 Csanádpalota, Szegfű u. 5.	B: 333-440 K: 546	15.1/03421/0001/2007

**Szentes kerület**

**Hatósági állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Illetékességi terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Dobos András	Kerületi főállatorvos	63/314-158	30/4155-942	Hivatal: 6600 Szentes, Kossuth tér 5. Lakás: 6600 Szentes, Sáfrán M. u. 43.	B: 333-023 K: H05023	
Dr. Olti Antal 4 órás	Nagymágocs, Eperjes, Árpáthalom, Fábián-sebestyén	30/998-28-60	30/998-28-60	6622 Nagymágocs, Móricz Zs. u. 7.	B: 333-306 K: H05306	



Dr. Bikádi Péter 4 órás	Szentes (belvárostól a Csongrádi út és a Rákóczi F. u. által hat. rész a város határáig Szentes-Lapistó, Nagytőke, Cserebökény	30/2484-494	30/2484-494	6600 Szentes, Honvéd u. 24/3.	B: 333-305 K: H05305	
Dr. Molnár Béla	Szentes, Árpádhalom	30/9951-682	30/995-16-82	6600 Szentes, Nádas sétány 9.	B: 333-348 K: H05302	
Dr. Lehoczky János	Szegvár, Derekegyház, Mindszent, Pankota Pig telep	30/945-37-64	30/945-37-64	6635 Szegvár, Kórógy u. 72.	B: 333-301 K: H05301	
Dr. Hobot Gábor	Szentes	30/324-8326	30/324-8326	6600 Szentes, Darvas J. u. 32.	B: 333-303 K: H05303	
Dr. Berényi Adrienn	Szentes (ÉBO dolgozója)		20/2572-548	6600 Szentes, Teleki L. u. 3.	B: 333-350 K: H05350	

**Jogosult állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Működési terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Takács Bálint	Fábián-sebestyén	30/4366-849	30/4366-849	5932 Gádosor, Hidasi u. 1.	B: 333-430 K: 1513	
Dr. Harmath Levente	Nagymágocs, Kistőke,	30-9837-456	30-9837-456	6600 Szentes, Bercsényi u. 45.	B: 333-426 K: 1531	2268/000/07. 0113/0000/2010.
Dr. Petz János	Szentes, Derekegyház, Árpádhalom	30/5490-907	30-5490-907	6600 Szentes, Klauzál u. 21.	B: 333-429 K: 527	
Dr. Gyovai Tibor	Mindszent	30/436-7401	30/4367401	6630 Mindszent, Mátyás k. u. 3.	B: 333-423 K: 1646	
Dr. Molnár Sándor	Szentes	63/311-063	63/311-063	6600 Szentes, Céhház u. 7.	B: 333-428 K: 1536	
Dr. Fülöp Tamás	Fábián-sebestyén, Eperjes, Nagymágocs, Árpádhalom, Derekegyház	20/4762-172	20/4762-172	6625 Fábián-sebestyén, Arany J. u. 8.	B: 333-425 K: 1514	

Dr. Búzás Károly	Szentes	63/313-251	63/313-251	6600 Szentes Tavaszi u. 10.	B: 333-422 K: 1528	
Dr. Filipisz István		30/9158-697	30/9158-697	6600 Szentes, Alsórét 178.	B: 333-424 K: 1648	
Dr. Czabarka János	Árpádhalom, Nagymágocs	30/4950-225	30/4950-225	6622 Nagymágocs, Szentesi út 121.	B: 333-441 K: 2709	15.1/00010/0004/2007
Dr. Hobot László	Szentes, Dónát-Dairy Kft.		20/311-08-30	6600 Szentes, Kodály Z. u. 15.	B: 333-451 K: 1076	15.1/01090/0004/2010

### Szentes Kirendeltség

#### Hatósági állatorvosok

Az állatorvos neve	Illetékességi terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Liskai József	Szentes Kirendeltség 6600 Szentes, Attila u. 3.	63/510-590	30/525-6877	5900 Orosháza, Hajnal u. 17/1.	B: 333-020	
Dr. Berente Ágnes	Szentes Kirendeltség	63/510-590	70/436-2243		B: 333-317	
Dr. Bozsik Imre	Szentes Kirendeltség	63/510-590	30/565-45-31	5465 Cserkeszölő, Dózsa György utca 10.	B: 333-355	
Dr. Serfőző István	Szentes Kirendeltség	63/510-590		6724 Szeged, Rókusi krt.23.IX/54.	B: 333-345	
Dr. Kunszabó István – 4 óra	Szentes Kirendeltség	63/510-590	30/568-8998	6630 Mindszent, Szabadság u. 62/a.	B: 333-351	

**Csongrád kerület**

**Hatósági állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Illetékességi terület	Telefonszám munkaidőn belül	Telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Lovászi Zsolt	Csanytelek, Csongrád (451-es út és a Tisza folyó által határolt ter-től Ny-ra eső rész), Csongrád-Bokros	63/571-993	30/409-53-56	6640 Csongrád Muskátli u. 20.	B: 333-308 K: H05308	
Dr. Dorogi Zsolt	Tömörkény, Felgyő	63/478-296	30/403-6481	6647 Csanytelek, Botond u. 2.	B: 333-309 K: H05309	
Dr. Gál József	Csongrád áll.eü. kerület teljes területe, kivéve: 451-es út és a Tisza folyó által határolt ter-től Ny-ra eső rész, Csongrád-Bokros	63/571-993	30/985-23-61	6640 Csongrád, Fő u. 39/a.	B: 333-307 K: H05307	

**Jogosult állatorvosok:**

Az állatorvos neve	Működési terület	Telefonszám munkaidőn belül	telefonszáma munkaidőn kívül	Székhelye	Bélyegző sz., FM kód v. sima kód	Határozat száma
Dr. Juhász Mihály	Csongrád, Tömörkény	63/475-541	30/373-1800	6640 Csongrád Szőlőhegyi u. 28	B: 333-432 K: 1650	
Dr. Héjja István	Héjja Testvérek Kft. sertéstelepe (Csongrád)	63/483-209	30/945-1872	6640 Csongrád Tanya 248.	B: 333-431 K: 1653	

**FALUGAZDÁSZOK CÍMJEGYZÉKE, ÜGYFÉLSZOLGÁLATI RENDJE**

2011. 01.01-től

**Körzetek :**

Kerületi hivatal	Falugazdász neve	Cím ,ir.sz.	Telefonszám	e-mail cím	Település ir.sz.	Település neve	Félfogadás helye	Utca,házzsám,telefon	Félfogadási idő, napok	óra
Szeged II.	Majoros Szilvia	6760	30/3372370	<a href="mailto:MajorosSz@mgszh.gov.hu">MajorosSz@mgszh.gov.hu</a>	6720	Szeged	FM Hivatal	Szeged, Deák F. u. 17. 62/553-460	hétfő szerda csütörtök péntek	8,00-16.00 8,00-16.00 8,00-16.00 8,00-16.00
					6753	Algyő	Műv. Ház	Algyő, Búvár u. 5.	kedd	8,00-16,00
	Faragó Edit		30/3494886	<a href="mailto:FaradoE@mgszh.gov.hu">FaradoE@mgszh.gov.hu</a>	6720	Szeged	FM Hivatal	Szeged, Deák F. u. 17. 62/553-460	kedd	8,00-16,00
Szeged I.	Szabó Károly	6756	30/3833-479	<a href="mailto:SzaboK@mgszh.gov.hu">SzaboK@mgszh.gov.hu</a>	6755	Kübekháza	Polg. Hiv.	Petőfi tér 2. 62/ 254-514	Kedd	8,00-16.00
					6756	Tiszasziget	Gazdák háza	Szabadság út	Hétfő	8,00-16.00
					6754	Újszentiván	Civil ház	Árpád u. 5. 62/ 277-023	péntek	8,00-13.30
					6758	Röszke	Teleház	Felszabadulás 87/a. 62/573-870	szerda csütörtök	8,00-16.00 10.0-16.00
Szeged II.	Gyuris Ferenc	6793	30/3372520	<a href="mailto:GyurisF@mgszh.gov.hu">GyurisF@mgszh.gov.hu</a>	6793	Forráskút	Polg. Hiv.	Petőfi u. 1. 62/287-222/171 Fax: 287-323	kedd szerda péntek	7,30-16,00 7,30-16,00 7,30-13.30
					6792	Zsombó	Polg. Hiv.	Móra u 6.	hétfő csütörtök	8,00-16,00 11.0-16.00
Szeged I.	Tóth András	6723	30/3273077	<a href="mailto:TothAn@mgszh.gov.hu">TothAn@mgszh.gov.hu</a>	6795	Bordány	Faluház	Park tér 1. 62/588-526 Fax: 588-520	szerda péntek	8.00-16.00 8.00-13.30

					6787	<b>Zákányszék</b>	Műv. Ház	Lengyel tér 1. T/F:62/590-010	hétfő kedd csütörtök	8.00-16.00 8.00-16.00 12.30-16.00
--	--	--	--	--	------	-------------------	----------	----------------------------------	----------------------------	---

**II. Körzetközpont: 6782. Mórahalom, Röskei út 41. Központ vezető: Somodi Attila**

<b>Szeged I.</b>	<b>Somodi Attila</b>	6782	30/2686656	<a href="mailto:SomodiA@mgszh.gov.hu">SomodiA@mgszh.gov.hu</a>	6782	<b>Mórahalom</b>	Inkubátorház	Röskei u. 41. 62/280-524	hétfő szerda csütörtök péntek	7,30-16,00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13.30
					6781	<b>Ásotthalom</b>	Rendezvényház	Béke u. 28. 62/291-002	kedd	8,00-16,00
<b>Szeged I.</b>	<b>Horváth Lászlóné (Zsuzsa) ügyfélszolgálati falugazdász</b>	6782			6782	<b>Mórahalom</b>	Polg. Hiv.	Felszabadulás u. 34. 62/280-524	hétfő kedd szerda csütörtök péntek	7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13.30
	<b>Ótott-Kovács Tamás</b>		30/5634773	<a href="mailto:Otott-KovacsT@mgszh.gov.hu">Otott-KovacsT@mgszh.gov.hu</a>		<b>Domaszék</b>	Polgármesteri Hivatal	Köztársaság tér 1. 62/284-011	hétfő	8,00-16,00
<b>Szeged II.</b>	<b>Földi Imre</b>	6784	30/3371123	<a href="mailto:Fodil@mgszh.gov.hu">Fodil@mgszh.gov.hu</a>	6787	<b>Ásotthalom</b>	Rendezvényház	Béke u. 28. 62/291-002	kedd	8,00-16,00
					6786	<b>Ruzsa</b>	Műv. Ház	Tömörkény tér 1. 62/285-151	Hétfő péntek	8,00-16,00 8,00-13,30
					6784	<b>Öttömös</b>	Teleház	Felszabadulás u. 6. 62/589-011	szerda	8,00-16,00
					6785	<b>Pusztamérges</b>	Polg. Hiv.	Móra tér 2. 62/286-851	csütörtök	8,00-16,00

**III. Körzetközpont: Kistelek, Árpád u. 1-3. Központ vezető: Horváth István**

<b>Szeged II.</b>	<b>Horváth István</b>	6760	30/3398374	<a href="mailto:HorvathI@mgszh.gov.hu">HorvathI@mgszh.gov.hu</a>	6760	<b>Csengele</b>	Teleház	Felszabadulás u. 25.	szerda csütörtök	8,00-16,00 13,00-16,00
-------------------	-----------------------	------	------------	--	------	-----------------	---------	----------------------	---------------------	---------------------------

					6760	<b>Kistelek</b>	Polg. Hiv.	Árpád u. 1-3. T/F:598-117	hétfő kedd csütörtök péntek	7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-12.00 7.30-13.30
<b>Szeged II.</b>	<b>Gyóniné Rádi Erika</b> ügyfélszolgálati falugazdász	6760		<a href="mailto:GyonineE@mgszh.gov.hu">GyonineE@mgszh.gov.hu</a>	6760	<b>Kistelek</b>	Polg. Hiv.	Árpád u. 1-3. 62/598-117	hétfő kedd szerda csütörtök péntek	7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13.30
<b>Szeged II.</b>	<b>Halászné Ács Éva</b>	6764	30/3380162	<a href="mailto:HalaszneE@mgszh.gov.hu">HalaszneE@mgszh.gov.hu</a>	6765	<b>Balástya</b>	Polg. Hiv.	Rákóczi u. 5. 62/278-222 F:278-320	hétfő kedd csütörtök	7.30-16.00 7.30-16.00 10.0-16.00
					6764	<b>Szatymaz</b>	Műv. Ház	Dózsa Gy. U. 42. 62/583-520	szerda péntek	8,00-16.00 8,00-13.30
<b>Szeged II.</b>	<b>Halász Zsolt</b>	6764	30/3372535	<a href="mailto:HalaszZs@mgszh.gov.hu">HalaszZs@mgszh.gov.hu</a>	6767	<b>Pusztaszer</b>	Polg. Hiv.	Kossuth u. 45. 62/276-597	hétfő péntek	7.30-16.00 7,30-13,30
					6794	<b>Üllés</b>	Műv.ház	Felszabadulás u. 48. 62/582-040	kedd szerda csütörtök	7.30-16.00 7.30-16.00 11,00-16,00

**IV. Körzetközpont: Csongrád, Justh Gyula u. 2/a.. Központ vezető: Domokos Gábor**

<b>Csongrád</b>	<b>Domokos Gábor</b>	6640	30/3371564	<a href="mailto:DomokosG@mgszh.gov.hu">DomokosG@mgszh.gov.hu</a>	6640	<b>Csongrád</b>	Városi Irodaház	Justh Gyula u. 7. 63/481-004	hétfő kedd szerda csütörtök péntek	7.30-12.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13.30
<b>Csongrád</b>	<b>Nagyváradia Andrea</b>	6640			6640	<b>Csongrád</b>	Városi Irodaház	Justh Gyula u. 7. 63/481-004	hétfő kedd szerda csütörtök péntek	7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13.30
<b>Csongrád</b>	<b>Szécsi János</b>	6640	30/6187870	<a href="mailto:SzecsiJ@mgszh.gov.hu">SzecsiJ@mgszh.gov.hu</a>	6647	<b>Csanytelek</b>	Faluház	Kossuth u. 15/g.	hétfő kedd szerda	8.00-12.00 8.00-16.00 8.00-16.00

					6768	<b>Baks</b>	Faluház	Fő u. 84. 62/269-233	hétfő péntek	12.0-16.00 8.0-12.00
<b>Csongrád</b>	<b>Klucsai Dávid</b>	6640	30/3718127	<a href="mailto:KlucsaiD@mgszh.giv.hu">KlucsaiD@mgszh.giv.hu</a>	6645	<b>Felgyő</b>	Könyvtár	Széchenyi u. 6. 63/ 480-255 F: 63/480-006	hétfő szerda	8,00-16.00 8,00-16.00
					6646	<b>Tömörkény</b>	Könyvtár	Kossuth u. 118. 63/577-020	kedd péntek	8,00-16.00 8,00-13.30
<b>Szeged II.</b>	<b>Józsa Ignác</b>	6640	30/3371633	<a href="mailto:JozsaI@mgszh.gov.hu">JozsaI@mgszh.gov.hu</a>	6763	<b>Sándorfalva</b>	Ipartestületi székház	Ady E. u. 15. 62/252-547	hétfő szerda	8,00-16.00 8,00-16.00
					6767	<b>Ópusztaszer</b>	Polg. Hiv.	Tóhajlat u. 130. 62/275-011	kedd	8,00-16.00
					6766	<b>Dóc</b>	Polg. Hiv.	Alkotmány u. 17.	péntek	8,00-12.00

**V. Körzetközpont: Szentes, Kossuth tér 5. Központ vezető: Marsi Tibor**

<b>Szentes</b>	<b>Marsi Tibor</b>	6600	30/3390042	<a href="mailto:MarsiT@mgszh.gov.hu">MarsiT@mgszh.gov.hu</a>	6600	<b>Szentes</b>	Vállalkozói Központ	Kossuth tér 5. 63/401-011	hétfő kedd szerda csütörtök péntek	7.30-12.00 7.30-13.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13.30
					6612	<b>Nagytóke</b>	Polg. Hiv.	Széchenyi tér 6. 63/450-609	kedd	13.45-16.00
<b>Szentes</b>	<b>Groditzki Péter</b>		30/3391870	<a href="mailto:GroditzkiP@mgszh.gov.hu">GroditzkiP@mgszh.gov.hu</a>	6624	<b>Eperjes</b>	Polg. Hiv.	Petőfi u. 1. 63/455-527	kedd péntek	7.30-16.00 7,30-13,30
					6625	<b>Fábiánsebestyén</b>	Polg. Hiv.	Szabadság tér 12. 63/366-555	hétfő szerda csütörtök	7.30-16.00 7.30-16.00 10,00-16,00
<b>Szentes</b>	<b>Hajdú Gábor</b>	6623	30/3389502	<a href="mailto:HajduG@mgszh.gov.hu">HajduG@mgszh.gov.hu</a>	6621	<b>Derekegyház</b>	Polg. Hiv.	Kossuth u. 4. 63/453-024	hétfő szerda	7.30-16.00 7.30-12-00
					6600	<b>Szentes</b>	Vállalkozói Központ	Kossuth tér 5. 63/401-011	kedd csütörtök	7.30-16.00 7.30-16.00
					6621	<b>Tompahát</b>	Aranykalász MGSZ	Tompahát 37. 63/453-006	szerda	13.00-16.00

					6623	<b>Árpádhalom</b>	Polg. Hiv.	Petőfi u. 17. 63/456-057	péntek	7,30-13,30
<b>Szentes</b>	<b>Molnár Zoltánné (Erika)</b> <b>ügyfélszolgálati falgazdász</b>	6600		<a href="mailto:MolnarZo@mgszh.gov.hu">MolnarZo@mgszh.gov.hu</a>	6635	<b>Szentes</b>	Vállalkozói Központ	Kossuth tér 5. 63/401-011	hétfő kedd szerda csütörtök péntek	7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13.30
<b>Szentes</b>	<b>Kiss István</b>	6621	30/3394560	<a href="mailto:KissIstv@mgszh.gov.hu">KissIstv@mgszh.gov.hu</a>	6635	<b>Szegvár</b>	Polg. Hiv.	Szabadság tér 2. 63/ 364-800	hétfő kedd csütörtök	7.30-16.00 7.30-16.00 10.0-16.00
					6622	<b>Nagymágocs</b>	Kultúrház	Szentesi u. 40	szerda péntek	7.30-16.00 7.30-13.30

**VI. Körzetközpont: Hódmezővásárhely, Agrárcentrum Központ vezető: Lantos Attila**

<b>Hmvhely</b>	<b>Koncz Tamás</b>	6800	30/3494951	<a href="mailto:KonczT@mgszh.gov.hu">KonczT@mgszh.gov.hu</a>	6800	<b>Hódmezővásárhely</b>	Agrár centrum	Petőfi u. 6. 62/242-079	csütörtök	7.30-16.00
					6636	<b>Mártély</b>	Polg. Hiv.	Rákóczi u. 1. 62/528-062	kedd	8,00-9,00
					6630	<b>Mindszent</b>	Okmányiroda	Köztársaság tér 16.	kedd	9,30-16,00
					6921	<b>Székkutas</b>	Műv. Ház	Vásárhelyi u. 10. 62/293-734	hétfő szerda	8,00-16,00 8,00-16,00
	<b>Erdei Tamás</b>		30/3498175		6800	<b>Hódmezővásárhely</b>	Agrár-centrum	Petőfi u. 6. 62/242-079	hétfő kedd szerda csütörtök péntek	7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13,30,
<b>Hmvhely</b>	<b>Lantos Attila</b>	6630.	30/3495015		6800	<b>Hódmezővásárhely</b>	Agrár-centrum	Petőfi u. 6. 62/242-079	hétfő kedd szerda csütörtök péntek	7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13,30,
					6630	<b>Mindszent</b>	Okmányiroda	Köztársaság tér 6.	péntek	7,30-13,30



VII. Körzetközpont: Makó, Polg. Hiv. Széchenyi tér 22. Központ vezető: Ruzsity Emil										
<b>Makó</b>	<b>Ruzsity Emil</b>	6931	30/3366157	<a href="mailto:RuzsityE@mgszh.gov.hu">RuzsityE@mgszh.gov.hu</a>	6900	<b>Makó</b>	Polg.Hiv.	Polg. Hiv. 62/213-695 Fax: 62/ 511-845	hétfő kedd szerda csütörtök péntek	7.30-12.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13.30
<b>Makó</b>	<b>Jáksó Eldit ügyfélszolgálati falugazdász</b>	6900		<a href="mailto:JaksoE@mgszh.gov.hu">JaksoE@mgszh.gov.hu</a>	6900	<b>Makó</b>	Polg. Hiv.	Széchenyi tér 22. 62/213-695	hétfő kedd szerda csütörtök péntek	7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-16.00 7.30-13.30
<b>Makó</b>	<b>Nagy Csaba</b>	6900	30/3370763		6775	<b>Kiszombor</b>	Műv. Ház	Szegedi u. 13. 62/297-465	kedd	8,00-16.00
					6774	<b>Ferencszállás</b>	Polg. Hiv.	Petőfi u. 14. 62/529-505	péntek	8,00-11.00
					6773	<b>Klárafalva</b>	Polg. Hiv.	Kossuth u. 171. 62/529-000	péntek	11.00-13.30
					6772	<b>Deszk</b>	Polg. Hiv.	Kossuth u. 27. 62/523-820	hétfő	7.30-16.00
					6913	<b>Magyarcsanád</b>	Polg. Hiv.	Templom tér 1. 62/520-630	szerda	8,00-12,00
					6933	<b>Nagylak</b>	Polg. Hiv.	Petőfi u. 14. 62/515-310	szerda	13,00-16,00
					6911	<b>Királyhegyes</b>	Polg. Hiv.	Jókai u. 18. 62/287-945	csütörtök	13,00-16,00
					6900	<b>Makó</b>	Polg. Hiv.	Széchenyi tér 22. 62/213-695	csütörtök	7,30-12,00
<b>Makó</b>	<b>Kovács Mária</b>	6900	30/3387171	<a href="mailto:KovacsMa@mgszh.gov.hu">KovacsMa@mgszh.gov.hu</a>	6914	<b>Pitvaros</b>	Polg. Hiv.	Kossuth u. 30. 62/522-411	szerda	8,00-16.00
					6915	<b>Csanádalberti</b>	Faluház	Fő u. 30. 62/299-141	kedd	8,00-10.00
					6917	<b>Nagyér</b>	Polg. Hiv.	Szabadság u. 14. 62/521-910	kedd	10.30-13.00

					6916	<b>Ambrózfalva</b>	Családs. Iroda	Luther u. 25. 62/298-029	kedd	13.30-16.00
					6900	<b>Makó</b>	Polg.hiv.	Széchenyi tér 22. 62/213-695	csütörtök	8,00-13,00
					6912	<b>Kövegy</b>	Polg.Hiv.	Kossuth u. 29. 62/523-820	csütörtök	13,30-16,00
					6913	<b>Csanádpalota</b>	Polg.Hiv.	Kelemen L. tér 10.	hétfő péntek	8,00-16,00 8,00-13,300
Makó	<b>Horváth Attila</b>	6900	30/3364307	<a href="mailto:HorvatAtt@mgszh.gov.hu">HorvatAtt@mgszh.gov.hu</a>	6931	<b>Apátfalva</b>	Műv. Ház	Templom u. 57.62/260-126	kedd csütörtök	8,00-16,00 8,00-12,00
					6900	<b>Makó</b>	Polg. Hiv.	Széchenyi tér 22. 62/213-695	hétfő szerda péntek	7,30-16,00 7,30-16,00 7,30-13,30
<b>Makó</b>	<b>Somogyiné Bárdi Bea</b>	6900	30/3495021		6922	<b>Földeák</b>	Műv. Ház	Szent L. tér 1. 62/524-072	hétfő szerda	8,00-16,00 8.00-16.00
					6923	<b>Óföldeák</b>	Polg. Hiv.	Bajcsy-Zs. u. 2. 62/295-603	péntek	8,00-13.30
					6921	<b>Maroslele</b>	Könyvtár	Makói u. 2. 62/256-066	kedd	8,00-16.00
					6900	<b>Makó</b>	Polg. Hiv.	Széchenyi tér 22. 62/213-695	csütörtök	7.30-16.00